DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ. TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 139. SZÁM. Debrecen, 1938 junius 23 csütörtök ÁRA: 12 FILLÉR.

Lossonczy István főispáni beiktatására

Ma iktatják be ünnepélyes keretek között, hagyományos módon Hajdú vármegye és Debrecen város új főispánját: losonczi Lossonczy Istvánt, ki legfelsőbb elhatározás folytán most a sokak által annyira óhajtott képviselőséget hagyja ott, hogy az Imrédy-kormány politikáját és célkitűzéseit képviselje itt Debrecenben, amely várost nem ok nélkül nevezik a Tiszántúl fővárosának.

Rokonszenvet keltő momentum az, hogy Lossonczy István minden személyes szempontot félretéve a hívó szóra felcseréli a képviselői tisztséget a kétségtelenül nagyobb munkát jelentő új megbízatásával, miután az illetékes tényezők bizalma felé irányult.

Nemcsak a kormányzat, hanem a megye és város széles néprétegeinek szempontjából sem közömbös, hogy ki áll itt a legmagasabb polgári poszton és miként tölti be azt. Lossonczy István méltán tarthat számot az előlegezett bizalomra. *Eddigi pályafutása, kimagasló egyénisége, gazdasági szaktudása, népszeretete mind azt mutatja, hogy megfelelő férfiú kerül megfelelő posztra.*

Szimbólumot lehet látni abban, hogy az Imrédy-kormány, mikor a debreceni főispánság betöltésére került sor, olyan kiváló gazdaemberre gondolt, mint amilyen Lossonczy István. Manapság a gazdasági kérdések döntő fontosságúak, a következő idők a gazdasági reformok jegyében rónak fontos feladatokat az élen állókra. Megnyugtató, hogy higgadt, bölcs és gazdaságilag képzett férfiak kezébe kerül a vezetés úgy fent, mint lent.

Korántsem jelenti azonban az eszményi célok háttérbe szorulását az, ha a gazdasági kérdések fontosságára nagyobb súlyt helyeznek az egész vonalon. Láthatjuk, hogy vitéz Imrédy Bélában, ki pedig eddig gazdasági és pénzügyi téren működött és ezeken a területeken vívott ki magának megbecsült és tisztelt nevet, mennyire lelkes inkarnálódását kapjuk a tiszta nemzeti eszmének és gondolatoknak, mennyire minden megnyilatkozása magán viseli a hazájáért, nemzetéért és népéért aggódó és vívódó jó magyar ember fenkölt gondolatvilágát. Beszédei is költői régiókban járnak, lendülete, felfogása ellentmond mindannak, amit eddig a pénzügyi emberek egyoldalúságáról mondottak.

A mi szűkebb kereteink között élre kerülő Lossonczy Istvánban is valahogy *a magyar lélek férfiát látjuk*, bár működése eddig jobbára gazdasági területeken mozgott. Nyílt, őszinte egyénisége a volt magyar katonatiszt jellemvonásain alapszik. Fegyelmező és szervező ereje is talán éppen innen van oly nagymértékben kifejlődve nála. Mint mintagazda a maga gazdaságában szinte irányt mutatott a korszerű és haladó tevékenységre. Közvetlen közelről láthattuk és szemlélhettük működését a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara élén. Ott már teljes mértékben beigazolta azokat a várakozásokat, melyeket az ő személyéhez fűztek. Éppen ez a tény is felkelti személye iránt a bizalmat.

Debrecen társadalma sokat vár az új főispántól. *Várja, hogy a maga lendületét és energiáit belevigye ennek a városnak az életébe. A maga nemes egyéniségét és felfogását érvényesítse az itteni közéletben, várja, hogy működése hozza meg a közéleti békét és társadalmi nyugalmat.* Meg kell hogy induljon szűkebb hazánkban is, a megyében és a városban az átfogó nagy szociális munka. Az új főispánnak nagy tere nyilik arra, hogy érvényesítse a tömegek jólétének emelésére irányuló célkitűzéseket és ehhez a munkához megteremtse a kedvező légkört. Természetes, hogy az Imrédy-kormány politikáját fogja képviselni és miután ez a politika az alkotmányosság, az igazi és nem kiesavart értelmű keresztény erköles és szellem, az alkotó munka jegyében indult, *joggal várhatjuk ugyanezt a vonalvezetést a kormányzat itténi képviselőjétől* és meggyőződésünk, a közvélemény nem fog benne csalatkozni.

Üdvözöljük Lossonczy István főispánt beiktatásának ünnepi alkalmából és kívánjuk, hogy *működése legyen békességet és áldásthozó a vármegyére és a városra egyaránt.* Mint gyakorlati gazda ő már megvalósította a maga gazdaságában a legmodernebb öntözést. Mi azt kívánjuk, *öntözze meg a debreceni már-már kiszáradt talajt* a harmónia, összefogás, békességkeresés, a magyar szolidaritás érzésének kifejlesztésével és így biztosítsa a termést, mely boldogítani hivatott ezt a megyét és várost minden rendű és rangú lakosával.

Megengedték a külföldi tengeri behozatalát

Budapest, junius 22. A belföldi tengeri piacon érvényben levő magas árak és a mutatkozó gyenge kínálat következtében szükségesnek látszott lehetővé tenni a tengerinek külföldi államokból való behozatalát. Ennek megfelelően mindazon cégek részére, amelyeknek módjukban áll Romániából, vagy Jugoszláviából magyar-román, illetőleg magyar-jugoszláv fizetési megállapodás keretében tengerit behozni, ezt korlátozás nélkül engedélyezik.

—o—

Gróf Károlyi Gyula a parancsuralmi elgondolások ellen

„Gazdasági felfordulás, szociális szétzűllés lenne következménye a diktaturás kisérletnek

A felsőház tegnap megkezdte a költségvetés tárgyalását. Az ülés megnyitása után gróf *Széchenyi Bertalan* elnök lelkes szavakban emlékezett meg a kormányzó születésnapjáról a következőkben:

A kormányzó ünneplése

— Horthy Miklós, Magyarország kormányzója e hónap 18-án töltötte be hetvenedik életévét. (Nagy taps, a felsőház tagjai helyükről felemelkedve hallgatják végig az elnök szavait.) Ezen a napon az egész ország bensőséges hálával fordult az Egek Urához és a Mindenható bőséges áldását kérte arra a gondviselésszerű küldetést betöltő férfiúra, aki fajunk legtündöklőbb erényeivel ékesítve, immár közel két évtizede mély bölcsességgel, erős kézzel, rendíthetetlen hittel és történelmi hivatásunk biztos felismerésével vezeti nemzetünket egy jobb jövő felé. Minthogy az országgyűlés felsőháza is a tisztelet és ragaszkodás, a szeretett és hála ugyanazon érzelmeitől van áthatva, melyeket minden igaz magyar szív érez kormányzó urunk történelmi jelentőségű személye és áldásos államfői működése iránt, az ünnepi évforduló alkalmából elnöki kötelességemnek tartottam mélyen átérzett, tiszteletteljes szerencsekívánatainkat a kormányzó úr őfőméltóságának távíratilag kifejezésre juttatni.

Az elnöki bejelentés után a felsőház tagjai hosszasan, lelkesen ünnepelték a kormányzót.

Bizalom és felelősség

Az első felszólaló gróf *Károlyi Gyula* volt.

— *Az eddigi javaslatok tárgyalásánál* — mondotta — *nagy bizalom nyilvánult meg a kormánnyal szemben és azt hiszem, hogy ez a nagyfokú bizalom csak fokozta a kormány felelősségét.*

— Ugy látom az ország helyzetét, hogy a közvélemény is megnyugvással veszi a kormány javaslatait és nem idegenkedik a nagyobb terhek vállalásától. Ez azért van, mert *a kitűzött célok szükséges volta áthatja az ország közvéleményét.*

A honvédelem fejlesztése

— Ezek a célok elsősorban a honvédelem fejlesztése és a szükséges szociális haladás előmozdítása. *A honvédelem tekintetében fennálló szükségletek kielégítésénél az áldozatkészségnek határa nincs, de a teljesítőképességnek van határa* és azon nagyobb kockázat nélkül túlmenni nem lehet.

— Hogy a milliárdos programba felvett kötelezettségének a lakosság megfelelhessen, annak alapja a termelés fokozása. *Az idén jó termésre van kilátás, de ez még nem jelent mindent, emellett szükséges a megfelelő értékesítés biztosítása is, aminek igen sok nehézsége lehet.*

A szovjet háboruba akarja keverni az országokat

— Rendkívüli időket élünk. Amit megmutat a nemzetközi helyzet, amelyben megnyuvás és stabilitás a háború óta nem tudott helyreállni, aminek alapvető okai *a páriskörnyéki békeszerződésekben vannak.* A békeszerződéseket négy államférfi csinálta részben tájékozatlansággal, részben háborús pszichózisban és azokat a hibákat, amelyeket akkor elkövettek,

— **A maga svérnyomás és a vérkeringési zavarok kezelésénél** reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes **Ferenc József** keserűvíz **sokszor nagyon jót tesz, mert a bélműködést csakhamar elrendezi, az emésztést előmozdítja, az anyagcserét felfrissíti és ezáltal igen kellemes közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.**

azóta *száz és száz higgadt államférfi szeretné reparálni.*

A Népszövetség szerepéről beszélt ezután. A Népszövetség végzetes hibájának tudható be, hogy *a forradalmosító szovjetet felvették a tagállamok közé.* A szovjet forradalmosító törekvése az abesszín kérdésben is megnyilvánult, ahol a szovjet tudta, hogy ha *Olaszországot és Angliát háborúba tudja keverni, akkor az a háború európai, esetleg világháborút vonna maga után.*

— A kis Magyarország külpolitikai kérdésekben nem játszhat döntő szerepet, de *külpolitikánkba mindig a legnagyobb óvatosságot kell szem előtt tartani.* Épp ezért úgy a törvényhozás tagjai, mint az ország közvéleményében megnyugvást és bizalmat kelt az, hogy *külpolitikai vezetésünk hat esztendő óta a mostani külügyminiszter kezében van.* (Helyeslés a felsőház minden oldalán.)

Az ellenzék szerepe

— Nagyon sokszor halljuk belpolitikában azt a kívánalmat hangoztatni, hogy *legyen nemzeti összefogás.* Ezt mindannyian óhajtjuk és aláírhatjuk. De ezt az összefogást nagyon különböző módon értelmezik egyes oldalról. Az összefogást **nem** lehet különböző rendszerek alapján elképzelni, hanem csakis az ezeréves alkotmány kiépítésével, mert ez az ezeréves alkotmány a nemzeti élet szükségleteit pontosan kielégíti. *Egypártrendszer és parlamentárizmus — kontradikció.* Egészséges parlamenti kormányzat nem lehet ellenőrzés és tárgyilagos bírálat nélkül. Ez a parlamentáris kormányzat elengedhetetlen szüksége. Ezt a szerepet az ellenzéknek kell betölteni és azt hiszem, a mai parlamenti ellenzék túlnyomó nagyrésze nem is a mindenáron való gáncsoskodás és kormánybuktatásban látja szerepét, hanem a komoly tárgyilagos ellenőrzésben.

Parancsuralmi rendszer végzetes lenne

— Vannak, akik az összefogást valami parancsuralmi rendszerrel vélik elérhetőnek. Kijelentem, hogy *én a parancsuralmi elgondolást magyar szempontból teljesen elhibázottnak tartom.* (Nagy taps. Gróf Károlyi Gyula percekig nem jut szóhoz a tetszésnyilvánításoktól.)

— *Nálunk parancsuralmi rendszer máskép nem képzelhető el, mint erőszakos puccs által. Amikor egy kisebbség erőszakkal magához ragadná a hatalmat és terrorral ideig-óráig uralkodnék.* Sokáig ez nem tarthatna, mert ennek a következménye a gazdasági felfordulás, a gazdasági legyengülés, aminek a szociális szétzüllés a következménye és szó sem lehetne honvédelmünk erősítéséről és kifejlesztéséről. (Ugy van! Ugy van!)

— Én híve vagyok a tekintélykormánynak, de kell hogy ezt a tekintélyt az ország közvéleménye ismerje el, részben az illetők szellemi és erkölcsi kvalitásai és az eddig végzett munkásságuk elismerése alapján.

— Az ismeretlenség homályából pillanatnyilag váratlanul felbukkanó egyéniség, aki csak nevének **állandó reklámozásával akarja magát tekintélynek és országos ve-**zérnek feltüntetni és kijátszani, kell, hogy az ország józan közvéleményén hajótörést szenvedjen. Az ilyen tekintélyeket el nem fogadhatja az ország. *Széchenyi nem magát deklarálta a legnagyobb magyarnak, Deák Ferenc sem maga adta magának a haza bölcse jelzőt.* Őket ezekkel a jelzőkkel a nemzet közvéleménye és az egész ország közvéleménye ruházta fel tisztelete, elismerése és hálája jeléül. A jövőben is tekintélyre csak az hivatkozhat, akinek tekintélyét a nemzet ismeri el, mert *a nemzet ok nélkül előlegezni tekintélyt nem szokott és a jövőben sem fog.* (Zajos helyeslés és taps.)

A rend szüksége

Ezután gróf *Károlyi Gyula* a rend fenntartásának szükségéről beszélt. Rend nélkül gazdasági megerősödés nincs. Ahol a rend felbomlik, bekövetkezik a gazdasági gyengülés. Minthogy a honvédelem fejlesztése a szociális haladás gazdasági erősödésén kell hogy nyugodjék, ennélfogva az összes ilyen kívánalmak csak a rend stabil fenntartása által érhetők el. Azt hiszem, *az ország egész közvéleménye teljes bizalommal van a kormány és a belügyminiszter iránt...*

(Nagy taps és éljenzés, felkiáltások: Éljen Keresztes-Fischer Ferenc.)

— ... akiknek a törvényhozás megadta mindazokat az eszközöket, amelyeket a rendfenntartás érdekében szükségesnek tartott. Ennélfogva *el is várhatja a törvényhozás a kormánytól, hogy mindazon esetekben, amikor szükségét látja annak, élje nis ezekkel az eszközökkel.* De ez kötelessége is a kormánynak, hiszen az 1848-as III. törvénycikk értelmében, ha ezen a téren mulasztást követne el, felelősségre is volna vonható.

Károlyi Gyula után *Vásáry József*, majd *Neuber Ede* debreceni felsőházi tagok beszéltek. Ezekről a beszédekről külön cikkben számolunk be.

Fáy István főispán bucsuirata Debrecen város közönségéhez

Debrecen város kisgyülése.

Tegnap délelőtt 11 órakor dr Kölcsey Sándor polgármester elnöklésével a városi kisgyűlés ülést tartott amelynek főtárgya a belügyminiszter leirata volt Lossonczy István főispáni kinevezéséről és ezzel kapcsolatban Fáy István debreceni főispánsága alól történt felmentéséről.

Dr Csóka László tb. h. polgármester bemutatta a kisgyűlésnek a belügyminiszter leiratát, amelyben értesíti a város közönségét, hogy a Kormányzó Fáy Istvánt főispáni állásából buzgó szolgálati elismerés mellett felmentvén, Pest Pilis Solt Kiskun vármegye főispánjává kinevezni méltóztatott.

Egyúttal bemutatta Fáy István búcsúiratát, amelyet a törvényhatósághoz intézett.

Fáy István bucsuja

Fáy István főispán búcsúiratában a következőket mondja:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Igaz tisztelettel hozom a tekintetes Törvényhatósági Bizottság tudomására, hogy a m. kir. kormány előterjesztésére a Kormányzó Ur őfőméltósága elhatározásából Pest Pilis Solt Kiskun vármegye élére hivattam el és így Debrecen sz. kir. város főispáni székéből eltávozom.

— Engedje meg a tekintetes Törvényhatósági Bizottság, hogy mélységes hálával emlékezzem meg ez alkalommal arról, a megtisztelő bizalomról, megbecsülésről és támogatásról, amelyben rövid ötnegyedéves itteni működésem alatt részesíteni szíves volt.

Nehéz szívvel hagyom el helyemet és meghatottan mondok búcsút, mert mélyen átérzem, hogy kötelességeimet szívvel betöltő igénytelen munkakészségemet a Tekintetes Törvényhatósági Bizottság mindig megértéssel segítette érvényesíteni.

Arra rövid volt az idő, hogy a város közönségének javát szolgálni hivatott közös, megértő munkán a mostoha viszonyok között nagy eredményeket biztosíthatott volna, de felemelt fővel és nyugodt lelkiismerettel bocsátom működésem és törekvéseim megítélését minden elfogulatlan bírálat döntése alá.

Mindig kerestem a város közönségével való lelki megértést és igyekeztem szemelőtt tartani a törvény rideg betűi mellett az emberies méltányosságot. (Ugy van.)

Igyekeztem segíteni a közügyek szolgálatán túl — lehetőség szerint a jogos magánérdeken is —, mert hiszen a kis ügyek a kisemberek legnagyobb ügyei.

Hálásan kell megemlékeznem az önkormányzati szerveknek, tisztviselőtársaimnak becsületes munkájáról, kitartásáról és gyakran áldozatkészségéről.

Most, amikor hivatalos minőségemben búcsúznom kell, mert a kötelesség máshova szólít, hol hazámat éppúgy teljes hittel és erővel kívánom szolgálni, Debrecen szeretett és tisztelt, szorgalmas, derék népére, egész közönségére és hivatott kitűnő vezetőire kérem a mindenható Isten áldásainak bőségét. (Éljenzés.)

Debrecen, 1938 június 15.

Hazafias tisztelettel:
Fáy István s. k.

A kisgyülés javasolja, hogy a törvényhatósági bizottság a belügyminiszter leiratát vegye tudomásul, Fáy Istvánhoz pedig a következő búcsúiratot intézze:

Méltóságos Főispán Ur!

Törvényhatósági bizottságunk mai napon tartott rendkívüli közgyülésében a m. kir. belügyminiszter úr leiratából és Méltóságod búcsúiratából őszinte sajnálattal vette tudomásul, hogy a főméltóságú kormányzó úr legfelsőbb elhatározásával Méltóságodat Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye főispánjává kinevezvén, eddigi főispáni tisztségei s így városunk főispáni állása alól is, buzgó szolgálatainak elismerése mellett, felmenteni méltóztatott.

Törvényhatósági bizottságunk őszinte sajnálata igaz átérzéséből ered, az alatt az aránylag rövid idő alatt is, amíg Méltóságod városunk főispáni tisztét viselte, Méltóságodban az autonomia nemes célok felé törekvő komoly és nehéz munkájában mindenkor hathatós támogatóját ismerte meg, aki törhetetlen nemzeti alapon és keresztyén etikán nyugvó, szociális meglátású működésével a legrövidebb idő alatt megszerezte törvényhatósági bizottságunk osztatlan bizalmát és igaz nagyrabecsülését.

Ezért, amikor most a legmagasabb elhatározás Méltóságodat egy újabb díszes pozicióba szólította, aminek folytán törvényhatóságunk főispáni székéből távozik, törvényhatósági bizottságunk őszinte sajnálattal vesz búcsút Méltóságodtól és igaz nagyrabecsülésének és őszinte tiszteletének kifejezésre juttatása mellett kéri a Mindenhatót, hogy további közéleti működésében és életében áldásával kísérje.

A kisgyűlés a javaslatokat egyhangúlag elfogadta.

A szeszjavaslat a Ház előtt

A képviselőház tegnap megkezdte a szeszjavaslat tárgyalását. *Molnár Imre* előadó rámutatott arra, hogy a kormány a szeszfőzést mezőgazdasági foglalkozásnak tekinti és a köz érdekében állami feladatnak tartja a szeszegyedárusítást. Ennek bevezetése nem fog áldozattal járni, mert az egyedárusítás jövedelme fedezni fogja az ipari szeszgyárak megváltásának költségeit.

Gratz Gusztáv a javaslat ellen szólalt fel, mert szerinte abban olyan intézkedések vannak, melyek esetleg zavarokat okozhatnak. Külföldi példákat hoz fel arra, hogy az állami szeszmonopólium egyes külföldi államokban nagy károkkal jár. Végül azt fejtegette, hogy az ipari szeszgyárak fenntartása szintén jelentékeny közgazdasági érdek.

Máriássy Mihály szerint az állami egyedáruság olyan jól le tudja bonyolítani a szeszipari exportot, mint a magángyárak. Szerinte kár sírni a kisajátítás miatt, mert hiszen a kártalanítás gavalléros.

Gróf *Károlyi Viktor* a javaslatban olyan kormányzati irányt lát, melyet a magyar gazdasági élet több más ágánál is alkalmazni lehet.

A vitát holnap folytatják.

Interpellációk

Ezután áttértek az interpellációkra. *Payr Hugó* a Csongrádon tapasztalt bizonyos szabálytalanságokról interpellált. Azt állította, hogy Csongrád megye nyugalmát Piroska János polgármester és családja rontja meg. Állításaira több adatot hoz fel.

Reibel Mihály a magánalkalmazottak túlórái ügyében interpellál. *Bornemisza* miniszter megnyugtató választ adott.

Reibel másik interpellációjában a vasárnapi munkaszünet törvénybeiktatását sürgette.

Takács Ferenc a választói névjegyzékek összeállításáról interpellált. Kifogásolta, hogy ez túl gyorsan történik és a vidéken a legnagyobb dologidőre esik.

Keresztes-Fischer belügyminiszter kijelentette, hogy utasítás ment ki, hogy sérelmekre ne legyen ok. A határidőkhöz azonban ragaszkodni kell.

— **Földrengés Moson megyében.** Budapesti meteorológiai intézethez érkezett közlés szerint ma délután 14.40 órakor Rajkán, Moson megyében rövid ideig tartó hullámzó földrengést éreztek.

Vígszínház

Izgalmas hajsza a valutasiberek után!

Nagy Riadó!

Jéggel hütött nézőtér!

Vásáry József bírálata a felsőházban a debreceni állapotokról és az élharcosokról

A felsőházban **Vásáry** József felsőházi tag nagyobb beszédet mondott. Legelőbb is a miniszterelnök bemutatkozó beszédével foglalkozott. Amikor a miniszterelnök a lelkibetegségben jelölte meg a bajok gyökerét, rá kell mutatni arra, hogy az elmult négy esztendő, az ugynevezett uj ezredév eszmei zürzavarában **hány kiváló közéleti ember életét keseritették meg a világos beszéd miatt. A sokszor hangoztatott jobboldaliság helyett az igazi becsületes, keresztény, nemzeti jobboldali felfogást kellett volna hangoztatni s ezt kellett volna minden vonalon érvényesiteni.** A miniszterelnök szociális igazságot hirdetett, de az élharcosok demagógoknak, lelketlen izgatóknak nevezték el azokat a közéleti embereket, akik szociális igazságot követeltek. **Minden magyar lélek az egyenlő elbánás eszméjének hiányát** fájlalja legjobban. A miniszterelnöknek a közéleti becsület és tisztesség kérdésére vonatkozólag tett kijelentéseivel kapcsolatban **Debrecen** példájára utal. Debrecenben egy felmüvelt embernek, mint élharcosnak a kezébe tettek le minden hatalmat a főispánok.

— A polgármester még ma is a NEP-nek tesz jelentést polgármesteri müködéséről. **Olyan élharcos tisztviselő ellen,** kiről megállapitotta egyizben a földmivelésügyi miniszter, másodszor a polgármester, hogy hivatalos ténykedése törvény- és szabályellenes, aki ellen ezért a sulyos fegyelmi ok miatt fegyelmi inditandó, semmit nem tesz felettes hatósága.

— A közgyülésen megállapitják, hogy szabálytalanságok történnek, kérik a vizsgálat elrendelését, — **feláll azonban egy élharcos, legyint a kezével, hogy ilyen kicsiségekre nem nézünk, nincs szükség vizsgálat és a közgyülés ilyen értelemben határoz.**

— Az élet megállt Debrecen városában, nincs épitkezés, egyetlen élharcos kezében van a hatalom. Ha a dolgok tovább igy mennek, balkanizálódunk. Megállapitják, például, hogy **egyes nagyüzemekben hamisak az árammérők.** Amikor ezt ki akarják vizsgálni, tizenkét bizottsági tag összeül, **becsületszavukat adják, hogy a nyilvánossággal semmit sem közölnek** és amikor elárverezik a házakat, az emberek öngyilkosok lesznek, mert nincs miből élniök, a vizsgálat eredményéből semmit sem hoznak nyilvánosságra, csak azt, hogy 9 százalékkal nagyobb lesz a pótadó.

— Ugy érzem, hogy ezek a lelkibajok olyan mélyen gyökereznek a magyar életben, hogy hiába beszélünk ujjászületésről, ha ezt a rothadást nem vágjuk ki a magyar életből.

— Nem beszélhetünk a lelkek békéjéről, ha a legmagyarabb városban orgiát ül a közéleti tisztességtelenség. A magyar lélek sulyos betegségben szenved. Nem tudom elhinni, hogy az egypártrendszer, a diktatórikus hatalomra való törekvés csak Debrecenben termelt volna ki ilyen szerencsétlen állapotokat, mig az ország minden más részében a legideálisabb alkotmányos állapot uralkodnék.

— A miniszterelnök erélyes kézzel gyógyitson, mint az orvos, akinek már nincs más eszköze, mint a kés és bármilyen fájdalmas legyen is a mütét, kivágja a fekélyt, amig az egész szervezetet meg nem fertőzte. Egészséges nemzeti és gazdasági életet csak akkor élhetünk, ha ezeket a lelkibajokat minél sürgősebben meggyógyitjuk. Őszinte, igazi, becsületes, alkotmányos életet kell élnünk. **Közéletünk megromlott, a lelkiismereti szabadság veszedelemben van, a parlament tekintélyét lejáratták, minden hatalmon egy párt igyekezett urrá lenni, olyan törvényeket hoztak, amelyekről meg lehet állapitani, hogy nem mindenben a nemzet egyetemes felfogása termelte ki azokat.** Mindennek az az oka, hogy a parlament nem szabad polgárok akaratából jött létre, hanem a hatalmon levő párt hozta össze. Számtalan közigazgatási birói itélet állapitotta meg a választópolgárok megfélemlitését.

— A diktatorikus veszedelem el volna háritva a fejünk felől — mondotta a szónok —, ha a törvényhozók kivétel nélkül a választók akaratából kerültek volna a parlamentbe. **Isten kegyelme segitett ugyan, hogy a diktaturákra törekvők munkája nem ért célt, de ezzel a veszedelemmel még nem számoltunk le teljes mértékben. A multból le kell vonni a tanulságokat.** A mai kormánynak megvan minden hatalma arra, hogy ebben az országban rendet teremtsen. Tessék leépiteni a politikai és gazdasági diktatórikus kormányzás minden intézményét, **vasszigorral szerezzen érvényt a kormány a törvénynek, tessék érvényesiteni az államhatalmat minden párttal, fantasztával, kalandorral szemben. Ebben a munkájában a kormány minden becsületes magyar polgárt a háta mögött talál.** (Helyeslés a felsőház minden oldalán.) Állitsák helyre a közéleti tisztességet, teremtsenek rendet az országban és akkor minden szépen megy magától is.

— Nem tudok olyan könnyen megnyugodni abban hogy a veszélyek már végleg elmultak volna a fejünk felett. Az egyik párt például azt irta röpiratában, hogy a különböző nemzetiségeket ki kell telepiteni és igy kell rendet csinálni. **Az ilyen felfogás megtagadása az állameszméknek** és nem látom, hogy a hatalom megtette volna-e a megtorló lépéseket. De nem hallottam azt sem, hogy érvényt szereztek volna annak, hogy a köztisztviselőknek nem szabad valamely párt szolgálatában állaniok.

— Ne higyjük, hogy a zsidótörvény életbeléptetésével mindazokat a bajokat kiküszöbölték, amelyek a kormányzat szerint felvetették ezt akérdést. Nem volt szükség zsidótörvényre, mert ezt a bajt a rossz gazdasági politika termelte ki. Történt-e lépés az álláshalmozások megszüntetésére? A gazdasági igazságtalanság, a rossz gazdasági politika okozta nehéz helyzet teszi lehetetlenné a lelkek megnyugvását és nem teremthetünk rendet, amig nem igyekszünk a bajok gyökerét orvosolni. A keserüség igazi oka a protekcionizmus, de ennek megszüntésére még semilyen intézkedést nem láttunk.

Végül a debreceni mezőgazdasági bizottsági választások lefolytatását tette szóvá Vásáry József és hangoztatta, hogy a felsorolt jelenségek fölött nem lehet egykönnyen napirendre térni.

Hungária filmszinház

MA ELŐSZÖR
SHIRLEY TEMPLE, a világ I. számu kedvencének uj filmje

„Az ucca üdvöskéje"

ragyogó, énekes, táncos, vidám film a newyorki ucca kis üdvöskéjéről.

Partnerek: **FRANK MORGAN** és **H. WESTLEY.**

Előadások: 5, 7, 9-kor! Hiradó!

Vásáry József nyilatkozata

Az »Esti Kurir« cimü budapesti lap tegnap este ideérkezett számában beszámolva Vásáry Józsefnek a felsőházban elmondott beszédéről, egy helyen a következőket adja Vásáry József szájába:

»A földmüvelésügyi miniszter törvény- és szabályellenes eljárást állapitott meg, a polgármester sulyos fegyelmi vétséget követ el, de a megtorló lépéseket még ma sem látjuk.«

Ezt a kijelentést ebben a formában Vásáry József nem tette. Vásáry József tegnap este Budapestről visszaérkezett és alkalmunk volt őt erről megkérdezni és a következő választ kaptuk:

— *Beszédemnek a szóbanforgó része pontosan igy hangzott:* »Olyan élharcos tisztviselő ellen, kiről megállapitotta egy izben a földmüvelésügyi miniszter, másodszor a polgármester, hogy hivatalos ténykedése törvény- és szabályellenes, aki ellen ezért a sulyos fegyelmi ok miatt fegyelmi inditandó, semmit nem tesz felettes hatósága.«

Mint ebből látható, a mondat értelme egészen más, mint ahogy a pesti lap közölte.

Csinos fürdőruháját sokan megdicsérik Benyáts-tól

Dreher SZIVECSKÉM ÜDITŐ OSTYA-KEVERÉK MAGYAR CSEMEGÉJE

Ma iktatják be Lossonczy főispánt

A főispáni installációs nap programja.

Ma iktatják be ünnepélyes keretek között főispáni tisztébe losonci **Lossonczy** István volt országgyülési képviselőt. Reggel nyolc órakor a Nagytemplomban, féltiz órakor pedig a katolikus templomban istentiszteleten vesz részt az uj főispán.

A hajdumegyei beiktatás megelőzi a városit. Délelőtt 9 órakor lesz a megyei kisgyülés, amelyen **Fáy** István bucsuját és egyben Lossonczy István főispáni beiktatását tárgyalják.

A hajdumegyei diszközgyülést délelőtt 10 órakor tartják meg. A vidékről nagyszámban jelentkezett előkelőségek már ezen a beiktatáson is résztvesznek, itt azonban nem lesz küldöttségfogadás a közgyülés után.

Amint itt az ünnepélyes beiktatás véget ér, Lossonczy István főispán a városházára hajtat, ahol 11 órakor folyik le az ünnepélyes beiktató diszközgyülés.

Az eddig jelentkezetteken kivül ujabb vendégek érkezéséről kaptunk hirt. Az országgyülési képviselők közül Törley Bálint, Hertelendy Miklós és Konkoly Thege Kálmán jönnek el, rajtuk kivül Szalay Szabolcs szolnoki főjegyző, Szabó Ferenc szolnoki polgármester, Szőke Barna, Polgár Béla és Maár Lajos szolnoki földbirtokosok, gróf Waldeck Frigyes és Balazsovich Ernő felsőházi tag, valamint dr Zlinszky György, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének vezérigazgatója jelentették be érkezésüket.

A vendégek elhelyezésére minden intézkedés megtörtént, azonban a rendezőség hallatlan nagy nehézségekkel kell megbirkózzék, hiszen háromszor akkora termet is megtöltenének a vendégek, mint a közgyülési diszterem. Az egész Tiszántulról, sőt az ország távolabbi részéről is a legnagyobb szeretet, tisztelet és ragaszkodás nyilvánul meg Lossonczy István főispán iránt s ez az oka annak, hogy az installációs közgyülésekre olyan szokatlanul nagy számban jelentkeznek vendégek és küldöttségek.

Az Arany Bikában már eddig többszáz teritékes ebédre történt jelentkezés, de egészen bizonyos, hogy ez a létszám még emelkedni fog.

Lossonczy főispán megérkezett Debrecenbe

Lossonczy István főispán tegnap már Debrecenbe érkezett. Meg jelent a főispáni hivatalban és hosszabb megbeszélést folytatott Fáy Istvánnal, kitől átvette a folyamatban levő ügyeket.

Fáy István elutazása

Fáy István, Hajdu megye és Debrecen volt főispánja tegnap utazott el Debrecenből a délutáni gyorsvonattal. Bucsuztatására megjelentek a vármegye és a város vezető tisztviselői, valamint a társadalom több előkelősége. Ott volt a bucsuztatásnál **Lossonczy** István, az uj főispán is. **Fáy** István szivélyes bucsut vett a megjelentektől. Fáy Istvánnak a pestmegyei főispáni székbe való beiktatása jövő héten lesz.

— Idősebb embereknél, kiknek székletéte rendellenes és fájdalmas, sokszor már napi 3—4 evőkanál természetes **Ferenc József** keserűvíz is meghozza a megfelelő bélkiürülést és a kielégitő anyagcserét s igy jelentős megkönnyebbülést idéz elő. Kérdezze meg orvosát.

Ujabb incidens németek és csehek között

Prága, jun. 22. Egy 26 tagu német diákcsoportot Brünn közelében egy 50 főnyi cseh csoport megtámadott. A verekedés során egy diák megsebesült. A szudétanémet napforduló ünnepségek alkalmából Gurlichban is összetüzés történt. Száz cseh rendőr elzárta az utat, amelyen a grulichi lakosság összegyült az ünnepélyre. A rendőrség gumibotokkal és oldalfegyverekkel szétverte a lakosságot.

Prága, jun. 22. Az a német repülő, aki eltévedt s Pilsenben szállott le gépével, az eset megvizsgálása után visszakapta gépét s visszatért Németországba.

A vasárnapi gazda nagygyülés szónokai

Imrédy miniszterelnök, Sztranyavszky miniszter, Tasnády Nagy András, Lázár Andor és Megay-Meisner képviselők beszélnek.

Minden előkészület megtörtént már a vasárnap Debrecenben rendezendő tiszántúli gazdanagygyülésre, amely a nagyerdei stadionban lesz.

A kibocsátott meghivó szerint *Tasnády Nagy András*, a NEP országos elnöke elnököl a gyülésen és mond megnyitót. Vitéz *Imrédy Béla* miniszterelnök, *Sztranyavszky Sándor* földmüvelésügyi miniszter, *Lázár Andor* ny. miniszter. Debrecen képviselője és *Megay-Meissner Károly* képviselő mondanak beszédet.

A gyülés vidéki résztvevőit a Tiszántúl minden részéből induló különvonatok szállitják a gyülés napján Debrecenbe és vissza. De számos közeli és távolabbi községből szekereken is sokezren jönnek. Többszáz, de úgy lehet ezer szekér is érkezik vidékiekkel Debrecenbe.

Mindazok a debreceniek, akik a vasárnapi nagygyülésen részt kívánnak venni és nem valamely testülettel, vagy szervezettel vonulnak ki — amelyeknek helyet biztosítanak —, helybiztositás végett ülőhelyekre jegyeket igényeljenek. A jegyigényt haladéktalanul be kell jelenteni, mert a jelentkezés sorrendjében adják ki a jegyeket, természetesen ingyen.

Jegyeket reggel 8 órától este hatig lehet kérni a NEP Arany Bika félemeletén levő irodájában.

Baróthy Zoltán lett a debreceni tábla területén itélkező külön-bíróság elnöke

Az **állami rend megóvása** végett szükséges büntetőjogi rendelkezésekről szóló törvény az **állam** ellen elkövetett súlyosabb büntetendő cselekményeket, mint amilyen a felségsértés hütlenség, lázadás, izgatás, az állam és társadalom rendjének erőszakos felforgatására irányuló cselekmények, valamint robbanószer és a robbanóanyag előállításával, tartásával, felhasználásával elkövetett cselekmények elbirálását az itélőtáblák székhelyén szervezett külön bíróságok hatáskörébe utalja. A törvény szerint azokért a cselekményekért, melyekért eddig államfogház járt, börtönt, illetve fogházbüntetést kell kiszabni.

Az állam és a társadalmi rend védelméről **szóló jogszabályok** alá utasítja a törvény az olyan mozgalmat, vagy szervezkedést is, amely kifejezetten, vagy bevallottan nem irányul az állam és a társadalmi rend felforgatására, vagy megsemmisítésére, azonban a mozgalom, vagy a szervezkedés módjából, különösen titkosságából, esküből, ünnepélyes igéret-kötelezésből, vagy egyéb körülményből kitünik, hogy a mozgalom a törvényes jogrend erőszakos megváltoztatásának veszélyét rejti magában. Az öt tagból álló különbiróság elnökét és tagjait z ítélőtábla elnöke jelöli ki.

Dr **Oláh Lajos** ítélőtáblai elnök a debreceni tábla területére most nevezte ki a különbiróság tagjait. Elnök: **Baróthy Zoltán** kir. ítélőtáblai tanácselnök, helyettes elnökök: **Jeney Sándor** dr, a debreceni kir. törvényszék elnöke. **Fövényessy Sándor** kir. törvényszéki tanácselnök, tagjai: dr **Baconyi Elek,** dr **Eöry Kálmán** táblabirák, dr **Kardos Elek** és dr **Szarukán István** kir. törvényszéki birák.

A megbizás a naptári év végéig terjed ki.

Minden értéket be kell jelenteni a vagyonadó vallomásba

Július 31-ig kell beadni az egyszeri vagyonadó kivetésével kapcsolatos vallomást az illetékes pénzügyigazgatóságnál.

A vagyonadó fizetésére kötelezettnek a bevallásban *mindazoknak a vagyontárgyaknak állagát és értékét fel kell tüntetni, amelyek 1938 február 28. napján a fizetésre kötelezettnek tényleg birtokában voltak.* Kivétel ebből a szempontból csak a haszonélvezettel terhelt ingó vagy ingatlan vagyonra áll fenn, mert az ilyen vagyonról az állagtulajdonos köteles bevallást adni.

A bevallási ív kitöltésére nézve a következőket kell szem előtt tartani:

1. *A mező- és erdőgazdasági ingatlanokra* **vonatkozólag nem az** ingatlanok **értékét kell bevallani,** hanem elegendő megjelölni azt, hogy az ingatlanok mely község területén feküsznek, *mennyit tesz ki azoknak területe és kataszteri tiszta jövedelme.* Emellett be kell jelenteni, hogy az ingatlanok és az üzemi tőke állagában 1937 december 31-ik napja és 1938 február 28. napja között történt-e változás és az milyen okból következett be.

2. A *házbirtokra* nézve elegendő megjelölni azt, hogy a ház vagy a házak mely községben, uccában és milyen házszám alatt feküsznek. Beépitetlen telekrész belsőségre nézve be kell vallani a telek pontos fekvését, nagyságát és annak *négyszögölek szerint számitott értékét.*

3. *Az ipari, kereskedelmi vagy bármi más haszonhajtó foglalkozásnak* **ingó vagy ingatlan** vagyonban fekvő üzemi tőkéjére nézve pontos vallomást kell adni.

4. A *tőkevagyonra* nézve egy részt a *készpénzt* és *tőkekövetelése*ket, másrészt *az értékpapirokban fekvő vagyont* részletesen és a legnagyobb pontossággal kell bevallani.

5. Az *egyéb ingó vagyonok* közül részletesen be kell vallani a háztartás keretében használt gépkocsikat, fogatokat, jachtokat, motorcsónakokat stb. és azok értékét, *az ékszereket, ékköveket, gyöngyöket, ezüstneműeket, egyéb drágaságokat és azok értékét.*

A spanyol tüzvonalból az olasz önkéntesek nagyrészét kivonták

London, jun. 22. A benemavatkozási bizottság tegnapi ülésén teljes megegyezés jött létre. Ezzel biztositva van az egyetértés a külföldi önkéntesek megszámlálásának és osztályozásának módszerére vonatkozóan és a francia—spanyol határon a nemzetközi megfigyelés helyreállitásának időpontjáról is. Az önkéntesek lényeges visszavonása után terv szerint a polgárháboruban szembenálló mindkét félnek **meg fogják adni a hadviselői jogokat.**

A Daily Mail értesülése szerint az angol kormány reméli, hogy **még junius vége előtt Spanyolországba utazhatik az önkéntesek elszállitását előkészitő bizottság.** A lap Párisból ugy értesül, hogy **Franco tábornok kész hozzájárulni idegen önkéntesei elszállitásához.**

A 25.000 olasz önkéntes nagyobb részét már ki is vonták a tüzvonalból s mindössze két olasz dandár maradt ott.

Három hét alatt Sevillában, vagy Vadizban lehet az olasz önkénteseket összevonni és onnan rövidesen **Olaszországba szállitani.** A déli kikötőkbe vezető vasutvonalakat már készenlétben tartják, hogy **az olasz csapatokat tizenöt nap alatt el lehessen szállitani.** A francia kormány hajlandó a szárazföldi határ **legszigorubb elzárását fenntartani** és meggyorsitani tárgyalásait Rómával és Burgossal.

A lap római levelezője ugy értesül, hogy a benemavatkozási bizottság keddi eredményei nagy megelégedést keltettek Olaszországban.

Megint bombáztak a spanyol vizeken egy angol gőzöst

London, július 22. A Reuter Iroda valenciai jelentése szerint szerdán reggel Valencia magasságában repülőgépek bombázták a Therpeness angol gőzöst. A hajó elsüllyedt. A legénysége azonban megmenekült. Rövidddel a hajó elsüllyedése után a Sunion nevü görög hajóra dobtak bombákat, amely szintén kigyulladt és elsüllyedt.

Revolveres rablótámadás és zsarolás

Izgalmas betörési és zsarolási kalandban volt része Schwartz Manó 70 éves kenderesi terménykerskedőnek.

A keddre virradó éjszaka ismeretlen tettes behatolt az idős kereskedő házába, egyenesen a hálószobába ment, felébresztette álmából a kerskedőt és pénzt követelt tőle. Schwartz Manó nem vesztette el lélekjelenlétét és bár a tettes revolvert szegezett rá, segitségért kiáltott. Felesége is felébredt és mindketten kimenekültek a szobából.

A rabló utánuk lőtt, de a golyó egyiküket sem találta el. Schwartz Manó az uccára rohant, segélykiáltásaira felébredtek a szomszédok és el akarták fogni a rablót, aki azonban az éjszaka sötétjében elmenekült.

Tegnap a terménykereskedő névtelen levelet kapott, amelynek irója, mint a meghiusult rablás tettese jelentkezett és felszólitotta a kerskedőt, hogy 2000 pengőt fizessen neki, különben egész családját kiirtja.

Schwartz Manó feljelentést tett a csendőrségen.

Egy beteg leány szörnyü halála

Budapest, jun. 22. Megdöbbentő bünselekménnyel vádoltan állott a budapesti törvényszék előtt Szabó Isván nyomdász és a vele vadházasságban élő Ragala Pálné. Az ügyészség **öngyilkosságra való rábirás** cimén emelt ellenük vádat azon az alapon, hogy februárban Szabó István 21 éves leányát, **Szabó Katalint, aki gipszbe tett lábbal ágyban fekvő beteg volt, rávették arra, hogy legyen öngyilkos.** A vád szerint az ágy mellett levő székre **kezeügyébe lugkőoldatot tettek és a betegsége miatt rendkivül elkeseredett leány, akit a szomszédok szerint ütlegeltek is, megitta a lugkőoldatot és amikor Szabóék este munkából hazatértek, már halott volt.**

Szabó István tagadta bünösségét.

Az elnök elébe tárta a rendőrség előtt tett beismerő vallomását, hogy nem szerette a leányt, mert sok kellemetlenséget okozott. Adatok vannak arra — mondotta az elnök —, hogy *maguk fogták le a leányt, szájába töltötték a maró folyadékot, aztán bezárták az ajtót és a rettenetes kinokban fetrengő leányt magára hagyták.*

— Ez nem felel meg a valóságnak — válaszolta a vádlott.

Ragala Péterné szintén ártatlanságát hangoztatta.

A törvényszék úgy határozott, hogy *új vizsgálatot rendel el.*

A magyar amatőr válogatott legyőzte az észt válogatottat

Tallin, június 22. A magyar amatőr válogatott labdarugócsapat északeurópai útjának első állomásán Tallinban szerdán mérte össze erejét az eszt válogatott csapattal. A magyar csapat 3 : 2 (1 : 1) arányban győzött. A magyar gólok közül kettőt Soproni, a harmadikat pedig Gazdag lőtte.

Páris, június 22. Híre jár, hogy Benes elnök hivatalos látogatásra Franciaországba jön. Ezzel kapcsolatban jólértesült körökben ma este megállapitják, hogy valóban tervbe volt véve, hogy Benes júliusban Franciaországba utazik, az időközben felmerült nemzetközi események azonban arra késztették Benest, hogy elhalassza tervét.

Országos lovasmérkőzések a Stadionban.

A budapesti Nemzeti Lovarda junius 29-én (szerdán), julius 2-án (szombaton) és julius 3-án (vasárnap) a Stadionban

országos lovasmérkőzéseket

rendez, melyen a legkiválóbb úrlovasnők és úrlovasok vesznek részt, különböző nehéz díjugratásban, vadászugratásban és magasugratásokban.

Kezdete délután 2 órakor és estig tart.

Belépődíjak:

Állóhely: 40 fillér, II. rendű ülőhely 1 pengő, I. rendű ülőhely 1.40 pengő, korzó és tribünülés 2 pengő, korzó és tribünpáholyülés 3 P. — KATONAZENE.

Jegyek junius 25-étől előre válthatók az Arany Bika szállóban levő rendezőségi irodában.

A lovasmérkőzéssel kapcsolatban az őrkényi magyar spanyol lovasiskola, mely sokévi munka után először tavasszal mutatkozott be Budapesten és amely a 200 éves bécsi spanyol iskola után egész Európában az egyetlen, kizárólag Debrecenben is bemutatót tart a lovasmérkőzés szünetében. Erre külön belépőjegy nincs. A lovasmérkőzés jegyei érvényesek.

A MÁV igazgatósága a lovasmérkőzésekkel kapcsolatban június 26-tól, — július 6-ig bármely állomásról Debrecenbe és vissza 50%-os kedvezményes utazásra szóló igazolványt engedélyezett, mely az IBUSZ irodáiban kapható.

Egészségügyi sorozást, házasság előtti kötelező orvosi vizsgálatot, a fiatalkoru lányok fokozottabb védelmét sürgeti Neuber professzor

Neuber Ede debreceni egyetemi tanár, felsőházi tag, a venereás betegségek elleni küzdelem országos kormánybiztosa, akit nemrég a budapesti egyetem bőrgyógyászati klinikájának vezetésére hívtak meg, a felsőházban tegnap nagy beszédet mondott a nemibetegségek elleni küzdelem korszerű megszervezésének és kiépítésének kérdéséről.

A nemzetek legnagyobb erőssége — mondta a kiváló professzor —, ha testileg és lelkileg egészséges egyedekre támaszkodhatnak, akik egészséges csiraplazmát örököltek és azt meg is tudták őrizni. Ennek legveszedelmesebb ellenségei a különböző nemibetegségek, amelyek nem csupán az öröklődés anyagát rombolják, hanem az utódok létrejöttét is lehetetlenné teszik vagy satnya, kora-, torz- és halvaszületéseket okoznak.

Az orvosi tudomány fejlődése ma már megfelelő eszközöket adott a kezünkbe e veszedelmes betegségek leküzdésére. Eredményesen vállalkozhatunk a megelőzésre is, ami azért fontos, mert a betegségek meggyógyítása után rendkívül hátrányos károsodások maradhatnak fenn a legfontosabb életszervekben. Hatásosan csak úgy harcolhatunk e betegségek terjedése ellen, ha minden tekintetben, szociális és etikai értelemben ugyanolyan elbírálásban részesítjük, mint a többi fertőző betegséget.

Az antivenereás küzdelem statisztikája félreérthetetlenül megmutatja, hogy mely területeken kell a legkeményebben felvennünk a harcot. Sajnos, tízezer elemi iskolás gyermeken végzett beható orvosi vizsgálat azt bizonyítja, hogy az ártatlan gyermekeknek öt százaléka, vagyis tízezerből ötszáz volt vérbajos. Mindezen vizsgálatok eredménye parancsolóan bizonyítja, hogy *valamennyi iskolatípusnál, sőt a leventealakulatoknál is a jövőben be kellene vezetni a felvétel előtti egészségügyi sorozást.* Az elemi iskolás gyermekek egészségügyi átvizsgálására vonatkozó törvényjavaslatot a bizottság már 1934-ben a belügyminiszter elé terjesztette.

Az 1928. évi adatgyűjtés, amelyet már teljesen feldolgoztak, 54.000 beteget mutatott ki az ország területén. Ez a szám jóval alatta maradt a valóságnak, mert a statisztika nem felkutatás, hanem önkéntes adatbeszolgáltatás alapján készült. Rendkívül fontos, hogy a jövőben az állam megfelelő anyagi és erkölcsi támogatása tegye lehetővé a valóságot híven tükröző statisztikai felvételt. Az orvosi felvilágosításra itt óriási szerep vár, különösen a falvakon és a tanyákon, ahol a lakosságnak alig van fogalma, micsoda veszély fenyegeti és mit tehet ennek megelőzésére. Az erre vonatkozó törvénytervezetet 1937-ben nyujtották be a belügyminiszterhez.

A törvénytervezet elsősorban azt igyekszik meggátolni, hogy a nemibetegségeket a házasságba vigyék be. *Külön fejezet rendelkezik a házasság előtti kötelező orvosi vizsgálatról és csak ennek igazolása után állíthatja ki az anyakönyvvezetőség a házassági bizonyítványt. A törvénytervezet e részét úgy Darányi volt, mint Imrédy jelenlegi miniszterelnökök magukévá tették programbeszédeikben.*

A törvénytervezet leglényegesebb része a beteggondozás intézményessé tétele. 1937 végén már harminc beteggondozó működött a vidéki városokban és nagyközségekben, de ezenkívül még legalább negyven hasonló intézményre van szükség, hogy a törvényt megfelelő alapokon hajthassuk végre. Az intézetek főfeladata a betegek felkutatása, gyógyítása és fertőzőképességük megszüntetése. A hetven intézet fenntartásához 170.000 pengő államsegély szükséges évente.

A tervezet bizonyos esetekre kimondja a gyógykezeltetési kötelezettség szükségességét és kötelező kórházi kezelését. Ezért feltétlenül emelni kell a szakkórházak férőhelyét, sőt új osztályok felállításáról is gondoskodni kell.

Feltétlenül szükséges a prostitució kérdésének korszerű rendezése is. *Sarkalatos újítás a fiatalkorú leányok fokozottabb védelme is a korhatár szempontjából.* 54 éves büntetőtörvénykönyvünk és 26 éves büntetőnovelláink e téren erőtlenek. *A tervezet a fiatalkorú leányok védelmét tizenhatéves korukig terjeszti ki.*

Neuber professzor végül arra kéri nagyhatású felszólalásában a felsőházat, hogy támogassa a tervezet törvényerőre emelésében, mert a nemzet életerőit fenyegető veszély igen nagy és azt minden erővel meg kell gátolni. Hiszen már Széchenyi megmondta, hogy *egészség nélkül sem az egyén, sem a nemzet nem lehet boldog.*

Véglegesen kialakult a Szent Jobb Debrecenbe érkezésének programja és fogadtatása

Az Aranyvonat 70 percig marad a pályaudvaron. — A Petőfi téren díszemelvényen helyezik el a Szent Jobbot.

Röviden beszámoltunk arról a nagy eseményről, hogy az országjáró Aranyvonat, amely a Szent Jobbot hordja körül az országban, július 3-án, vasárnap Debrecenbe érkezik. Most már véglegesen kialakult az Aranyvonat Debrecenbe érkezésének részletes programja és fogadtatása.

A vonat július 3-án, vasárnap este érkezik 7 óra 30 perekor és körülbelül 70 percig marad a pályaudvaron. A plébániahivatal felkéri a katolikus híveket, hogy *a fogadtatásra már este 6 órakor a Szent Anna uccai templom előtt gyülekezzenek, mert innen körülbelül egynegyed 8 órakor hatos sorban zászlók alatt vonulnak ki a Petőfi térre.*

Amint a vonat megérkezik, a *Szent Jobbot kihozzák a Petőfi térre és ott közvetlenül a nagycsarnok előtt díszes emelvényre állítják.* Itt azonnal megkezdődik egy rövid szertartás. Tábori mise, vagy szentbeszéd nem lesz. A szertartás után ismét hatos sorban vonulnak el a hívek a Szent Jobb előtt. Ugyanesak csoportosan lehet megnézni az Aranyvonatot is.

A Szent Jobbot *Mészáros János* érseki helytartó és *Huszár Aladár* volt miniszterelnök kíséri négy alabárdos testőrrel.

Az állomás előtti szertartás előtt és után a vegyesdandár zenekara játszik, illetve a Szent László Dalegylet énekel szent énekeket.

Az Aranyvonat Debrecenbe Gyuláról jön és körülbelül fél 9 órakor indul Debrecenből Nyíregyházára.

Vámmentesen jöhetnek be a gazdanapra a vidéki kocsik és szekerek

Az egész Tiszántúlról hatalmas tábor sereglik össze vasárnap, hogy részt vegyen az óriási arányú, demonstrációs gazda nagygyűlésen és meghallgassák Imrédy miniszterelnököt, aki fontos kijelentéseket tesz Debrecenben.

A nagygyűléssel kapcsolatosan érdekes kérelem érkezett be a polgármesterhez. A nagykállói főszolgabíró bejelentette, hogy sok jármű jön vasárnap Debrecenbe és ezek számára kérte, hogy adják meg a kövezetvámmentességet.

A kérelemmel tegnap délelőtt foglalkozott a városi kisgyűlés, amelynek dr. Balla Bertalan főjegyző azt a javaslatot tette, hogy ne csak a kállói, hanem az összes kocsik és szekerek részére, amelyek igazoltan a gazdagyülésre jönnek, adják meg a vámmentességet.

A kisgyűlés ezt az indítványt egyhangulag elfogadta.

x Izgalmak! Lendület! Vonalak! A legszebb lovakon a legjobb urlovasok indulnak a Stadionban, Junius 29-től.

Nagysikerü légoltalmi bemutató gyakorlat a tüzoltólaktanyában

A múlt és jelen oltó, védelmet nyujtó eszközeit mutatták be fényes siker mellett.

Soha annyira nem volt aktuális kérdés az életben a polgárság életének és vagyonának védelme, mint napjainkban. Minden pillanat veszedelmet rejt és a jövendő se sok jót igér ezen a téren. Éppen ezért mindent el kell követni a védekezés fokozására, amit ma már magyar viszonylatban is öröm mel kell megállapítani, mert a kezdetek kezdetén ezen a téren is tul vagunk. Légoltalom, légvédelem, kölcsönös összetartással dolgozik azon, hogy ne adja Isten, de sor kerülne rá, ne találja a város népét váratlanul és felkészületlenül a veszedelem.

Tegnap délután nagyszerü példát láttunk a védelem terén a debreceni tüzoltólaktanyában, amikor is bemutató alakjában vonultatta fel Rehák Tamás parancsnok irányitása mellett a tüzoltóság mindazt, ami védelmet nyujthat veszedelem esetén. A bemutató aktualitását az fokozta, hogy napok óta folyik két tanfolyam is a tüzoltótisztek. kiképzése és vezetése mellett a laktanyában s a tanfolyam részeseinek most gyakorlati módon is bemutatták azt, amit eddig elméletileg ismertek meg.

Az első tanfolyam, mely kilencven hallgatóból áll, csupa intelligens ember, elsősorban tanárok, tanitók és a Légoltalmi Liga debreceni csoportjának első tanfolyama. Ennek a tanfolyamnak az a célja, hogy kiképzőket neveljen, olyan kiképzőket, akik aztán tovább adják a szerzett tudást a város területén, sőt az egész körzet területén. gen komoly, napi három, négy órát igénylő elfoglaltság ez, mely irásbeli és szóbeli vizsga letétele után diplomát ad a sikeresen vizsgázott hallgatóknak. A másik tanfolyam huszonöt hallgatóból áll, a tankerületi főigazgatósághoz tartozó iskolák igazgatóiból és tanügyi előadóiból, de néhány magasabb rangú katonatiszt is részt vesz a tanfolyamon.

A tegnapi bemutatón kivül riadó alakjában összehivták szinte percek alatt azt a körülbelül nyolcszáz embert, akiket a légvédelmi parancsnokság a szükség csapatokba, osztagokba osztott be, akiknek a kiképzése már két év óta folyik. Öt órára riadó alakjában rendelték be a legtávolabbi városrészekből az osztagok tagjait, akik nem is sejtették, hogy miért kell nekik parancs szerint gyorsan bevonulni a laktanyába. Olyan volt ez a riadó, mint egy komoly riasztás. Ott voltak az egészségügyi, tüzoltói, rendöri, gáztalanitói osztagok, akik a beérkezés után azután véginézték a gyakorlati bemutatót.

Az első száma ennek a nagyon érdekes bemutatónak a tüzifecskendő fejlődési rendje, amikor is veder, vizipuska, mankó, puttonygólyanyakú, diák tüzoltófecskendők után a mai legmodernebb falusi és városi motorfecskendők működését is láthatták az egybegyültek.

A második igen fontos bemutató a vegyitüzoltás nagyszerü újitásait hozta tüzes bemutatóval tehát valóságos tüzzel. Minimax, poroltó, gázoltó és különösen nagy érdeklődés kisérte még szakkörökben is azt az új haboltó készüléket, melyet most próbált ki Rehák parancsnok, a jelek szerint kitünő eredménnyel, igy a jelek szerint Debrecen város is fog egy ilyen hatalmas motoros haboltót beszerezni.

Szomorúan érdekes a mai idők szellemét nagyon is élethüen mutatták be a különféle gyujtóbombák és ezeknek a gyujtóbombáknak hatása különféle anyagokon, s természetes a gyujtás és égés elleni védekezés is sorra került.

A negyedik bemutató szintén természetes bemutató keretében, gyújtott tüzeken a tüzoltási taktikák variációja volt, ruhaégéstől a gázégésig.

Az ötödik számban a mászó és mentőgyakorlatok, létra és ponyvamentés bemutatói kerültek sorra.

A hatodik számban a légoltalmi segédosztagosok bemutató mozzanatgyakorlata volt a segédtüzoltók, egészségügyi csapatok és gázmentesitő osztagok bevonásával. Végül a hivatásos tüzoltók oltási gyakorlata zárta be a kétórás sikeres bemutatót autófecskendővel és az óriás tolólétra szerelésével gázálarcban.

Tanulságos, gazdag és érdekes bemutató volt, amely a debreceni tüzoltóságnak, a tisztikar kitünő felkészültségének és a legénység tudásának gyakorlatának nagy vizsgája volt. Ez a gyakorlat igazolása volt annak, hogy ha nyugodtan nem is alhatnánk esetleges légiharc közelgése esetén, de tudnánk azt, hogy emberileg mindent elkövetnek az erre hivatottak, hogy segitsenek a védtelen lakosságon.

Különösen három érdekes része ragadta meg a nagyszámban megjelentek érdeklődését a vegyi anyagokkal bemutatott oltás során. **Az oltóporral való oltás, a haboltás és a szénsavoltás.** Mindegyik kitünő, tökéletes a maga nemében, minthogy az egész bemutató-gyakorlat lenyügözte tökéletességével a szemlélőket. Minden elismerést megérdemelnek elsősorban vitéz **Roncsik Jenő** tüzoltófőparancsnok, lovag **Malinovszky Alfréd** légvédelmi parancsnok és vitéz **Boskó Mihály** rendörfőfelügyelő, polgári légoltalmi parancsnok, akiknek munkássága hatalmas mértékben fejleszti Debrecen légvédelmi felkészültségét. A tanfolyamok vezetésénél Roncsik főparancsnok mellett elsősorban **Rehák Tamás** parancsnoké, **Jakobinyi József, Bíró Áron, Török István** tüzoltótiszteké, dr **Tőkés** mentőfőorvosé, **Csabay** mérnöké az érdem.

Egyik érdekes és idők jelét mutató jelenet volt a gyakorlat során, mikor a tanfolyamok nőhallgatói közül **Tóbiás Margit** egy hatalmas fecskendővel mutatta be, hogyan kell eloltani a kigyulladt szalmakazlat. A közönség lelkesen megtapsolta.

A légoltalmi bemutató gyakorlaton a közönség zsúfolásig megtöltötte nem csak a tüzoltóság udvarát, hanem a keresztépület tetejét is, ahol ülőhelyeket helyeztek el. A megjelent közönség során Zöld József polgármesterhelyettes, lovag Malinoszky légoltalmi parancsnok, vitéz Both Gyula ezredes, a Légoltalmi Liga elnöke, vitéz Boskó Mihály és Ámon János rendőrfőfelügyelők, Zsáry Árpád rendőrfelügyelő és számosan mások.

Baleset: egyik tüzoltó kezében felrobbant a minimax-tartály

Súlyos baleset is történt a légoltalmi bemutatón. Daczó Lajosnak, a tüzoltó és mentölegénység egyik kitünő tagjának kezében oltási kisérletnél felrobbant a minimax-tartály. Daczó Lajos a balcombján 15 centiméteres nagyságban súlyos égési sebet szenvedett. Nyomban kezelés alá vették.

Ottó királyfi hir szerint Argentinában telepszik le

Párisi hiradás szerint Ottó királyfi Argentinában akar letelepedni. A Matin buenosayresi táviratot közöl, amelynek értelmében Otó királyfi az argentinai Santa Fe tartományban ranchot vásárolt és állitólag az a terve, hogy állandó tartózkodásra ott telepszik le.

—o—

Páratlanul élvezetes sportesemény lesz az országos lovasmérkőzés

Jegyelővétel: június 26-ától

Az országos lovasmérkőzések mindig a legmagasabb élvezetet jelentő sportesemények szoktak lenni. Az ország legkitünőbb urlovasai és urlovasnői mérkőznek és rendszerint hallatlanul izgalmas látvány a sokszor életveszélyes ugratások végeztetése a legkitünőbben képzett magyar lovakon.

Debrecen sportszerető közönsége már a legnagyobb érdeklődéssel várja az idei debreceni lovasnapokat, melyek önmagukban is páratlanul élvezetes sportesemènyt jelentenek, de látványosságban felülmulják a tavalyi mérközéseket is, mert az idén bemutatják Debrecenben — az egyetlen vidéki városban — a világhirü magyar spanyol lovasiskolát. Eddig még csak Budapest közönségének tízezrei látták. Maga Horthy Miklós kormányzó is gyönyörködött a spanyol lovasiskola nagyszerüségében és a legnagyobb elragadtatásának adott kifejezést a látottak felett.

A debreceni lovasnapokat az idén Vincze András tábornok elnöklésével működő nagy és előkelő rendezőbizottság készíti elő és vezeti le. A bizottságban tevékenykednek vitéz Ireghy Imre alezredes, Kismányai Micsky Imre alezredes, Récsey Lajos alezredes, Milleker Rezső egyetemi tanár, dr. R. Kiss István egyetemi tanár, Muhr József őrnagy, Battha Zoltán őrnagy, Bodnár József őrnagy, Versényi Tibor vezérigazgató, Laubner József a Nemzeti Bank ny. főnöke, Szarukán Sándor a DTE igazgatója, Zöld József h .polgármester, dr. Kupinszky Sándor tanácsnok.

Ezek a nevek garantálják, hogy Debrecennek az idén minden eddiginel magasabb sportélményben lesz részük. Jegyeket nagyon olcsó áron már junius 26-tól lehet váltani az Arany Bikabeli irodában.

A világ minden egyetemét meghivták a debreceni Kollégium 400 éves jubileumára

A négyszázados fennállását októberben ünneplő debreceni református Kollégium jubileumi bizottsága most küldte szét a latinnyelvű meghivást s a német-, angol-, francia- és olasznyelvü tájékoztató a földkerekség minden tájára. Meghivták a világ összes egyetemét — a római katolikus alapitásúakat is, — a főiskolákat és külön a protestáns theológiai intézeteket.

Az első két napon, október 4-én és 5-én zajlik le a megemlékezés, a harmadik napon kirándulások lesznek a Hortobágyra, Lillafüredre és Budapesten át a Balatonra. Október 4-én reggel érkezik Debrecenbe Horthy Miklós kormányzó. Kilenc órakor a Nagytemplomban hálaadó istentisztelet, azután a Kollégium udvarán megy végbe a jubileumi ünnepség, amelynek keretében a főiskola négyszázéves történetéből a leginkább kimagasló huszonhét volt tanár és tanitvány emlékezetére bronz-reliefeket, ezenkivül ünnepi emléktáblát lepleznek le s kihirdetik azoknak a külföldi tudósoknak nevét, akiket a Kollégium tiszteletbeli tanáraivá választottak. A Kollégium udvaráról a Tisza István Tudományegyetem központi épületéhez vonul a menet, ahol magyar reformátorok szobrainak felavatása és a református egyetemi templom alapkövének elhelyezése következik, a továbbiakban megnyitják az új diakonissza-anyaházat. Délután a vendégek megszemlélik a Kollégium nagykönyvtárát, iskolatörténeti kiállitását és a Déri muzeumot; este a Csokonai szinházban alkalmi díszelőadás. A második nap a kormányzógyürüs doktorok, majd kilenc theológiai, egy jogi, egy államtudományi, egy orvosi és két bölcsész díszdoktor felavatásával kezdődik, utána a tiszántúli egyházkerület püspöke és főgondnoka a Kollégium kormányzóhatóságának nevében kiosztja az okleveleket az új tiszteletbeli tanároknak. Ennek a napnak délutánja a debreceni Stadionban az egyetemi és középiskolai ifjúság sportbemutatóival telik el. Később ünnepi hangverseny lesz, régi magyar egyházi énekekkel, zeneszámokkal és Kodály „Psalmus Hungaricus"-ával, amelyet a szerző vezényel. Végül a központi egyetem födött díszudvarán a vallás- és közoktatásügyi miniszter ad fokadóestét.

Várfogságot, számkivetést, halált kért az ügyész a francia csuklyásokra

A párisi ügyészség elkészült a vádirattal a jobboldali ugynevezett „csuklyás" mozgalom ellen. Hatvanan vannak a vádlottak s közülök egyeseket az olasz emigráns Roselli fivérek meggyilkolásával is vádolja az ügyészség. Az ügyész halálbüntetést, várfogságot, vagy számkivetést kér a bünösökre.

Megvadult ló két férfit összerugdosott a Kossuth uccán

Nagy riadalmat és sulyos szerencsétlenséget okozott tegnap délelőtt egy megvadult ló a Kossuth uccán.

Nagy Erzsébet nagycserei lakos kétlovas szekerével bejött a városba. A Kossuth uccán bement egyik házba és szekerét otthagyta a kocsiuton őrizet nélkül. Közben a lovak valamitől megvadultak és a járda szélén elhaladó Török Lajost balvállán, Györfi Sándor napszámost, Cserei ucca 5. sz. alatti lakost pedig jobb vállán és hasán megrugta az egyik megriadt ló. Mindkettőjüket a sebészeti klinikár aszállitották, ahol kezelés alá vették.

Magyar mintára akarja rendezni Roosevelt Anglia háborus tartozását

Anglia véglegesen akarja rendezni az Egyesült Államokkal szemben fennálló tartozását. Roosevelt elnök ezzel kapcsolatban azt ajánlja a törvényhozásnak, hogy fogadja el Magyarország ajánlatát, amely abban állott, hogy Amerika engedje el a kamatszolgáltatást és elégedjék meg a tőketörlesztéssel. Az általános hangulat kedvez az Egyesült Államokban az ilyenmódon való megoldásnak.

—o—

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata: junius 19—26-ig: **Megváltó**, Piac u. 18., telefon 14-69. — **Tisza**, Magoss György tér 9., telefon 24-52. **II. Rákóczy**, Külsővásártér és Miklós u. sarok, telefon 23-43. — **Nádor**, Szent Anna u. 64., telefon 25-58.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

„Dolgoztass, hogy dolgozhass"!

URADALMI FAJBOROK, DRÉHER SÖRÖK CIGÁNYZENE
A BAGOLYVÁRBAN Hid ucca 14.
telefon 19—31.

Kárpátok aljáig

Néhány sor barázda,
Ennyi az én földem.
Gazda és a béres —
Kitelik belőlem!

Magam szántom-vetem,
Megáldom és féltem:
Pár maroknyi buzám,
Hogy kenyérré érjen.

Kőkeresztje itt áll
Krisztusnak is éppen;
De sokszor látta már
Könnyes dél-ebédem!

Este, munkám után,
Ha elnyom az álom:
Kárpátok aljáig —
Tart az aratásom!

POLGÁR GYULA.

— **Térzene a Déri-kertben.** Ma, csütörtökön este fél 9 órai kezdettel a Debreceni Városi Dalárda Forrai István karigazgató közreműködésével a m. kir. „Bocskay István" 11. hajduezred zenekara Várhalmi Oszkár vdd. karmester vezénylete alatt, kedvező idő esetén a Déri-kertben sétahangversenyt tart a következő műsorral: 1. Várhalmi: „Werth" induló. 2. Suppé: „Könnyű lovasság" nyitány. 3. Waldteufel: „Sstudiantine" keringő. 4. Harmath A.: „Három parasztdal" énekli a Városi Dalárda. 5. Hruby: „Randevu Lehárnál" nagyegyveleg. 6. Forrai: „Debreceni nóták" énekli a Városi Dalárda. 7. Vince: „Szép vagy Magyarország". 8. Sonntag: „Nibelungok" induló.

— **A Keresztény Párt összeférhetetlennek tartja a hungarista mozgalomhoz való csatlakozást.** Kizárta tagjai sorából a kereszténypárt Mohaupt Gyula törvényhatósági bizottsági tagot, aki belépett a nemzeti szocialista párt Hungarista mozgalmába és az összeférhetetlenséget nem akarta megszüntetni, sőt ehelyett sértőhangu levelet intézett ia kereszténypárthoz.

— **Nyugdijba vonul Ferenczi Izsó kereskedelemügyi minisztériumi miniszteri osztályfőnök** harmineötévi szolgálat után. A kormányzó ebből az alkalomból Ferenczi Izsónak az államtitkári címet adományozta.

— **Magyarországon keres a londoni Scotland Yard egy elrabolt gazdag fiatal leányt,** akit őszhajú férfi elkábított s elrabolt. A nyomok szerint Magyarország területén rejtette el.

— **350 pécsi téglagyári munkás beszüntette a munkát,** mert nem voltak megelégedve az életbe léptetett legkisebb munkabérekkel. Ezzel szemben a mohácsi selyemipari sztrájk véget ért, 150 munkás megegyezett munkaadóival.

— **Vámmentességet kapnak az autótúra résztvevői is.** A Magyar Automobil Club kérelmet intézett a városhoz, hogy a junius 26-án sportcélokból rendezendő autótura verseny résztvevőinek adják meg a vámmentességet a városi sorompóknál. A kisgyűlés dr. Balla Bertalan főjegyző javaslatára az áthaladó autóknak, melyek a turaversenyben résztvesznek, a vámmentességet megadta.

— **Lupescunét, ezt a szőkehaju bukaresti szépséget egyik francia napilap felkérte, hogy jelentesse meg emlékiratait.** Állitólag a francia érdeklődést Maniu egy kijelentése váltotta ki, aki Codreanu pörével kapcsolatban a román politikára ható titkos befolyások megszüntetését kérte.

— **Életveszélyes báró Jósika Ágnes állapota.** Menyhárt Györgyné báró Jósika Ágnesnek, aki vasárnap reggel négy emelet magasból zuhant le, állapota életveszélys. Dr Hüttl Hümér megoperálta a fiatal asszonyt, törött csontjait gipszbe helyezték. Állapotában eddig a gondos ápolás dacára nem állt be javulás.

— **Visszatért Rómába az olasz fasiszta küldöttség, mely Japánban járt.** A külügyminiszter, gróf Ciano fogadta őket és elismerését fejezte ki a küldöttség távolkeleti működése fölött.

— **Rákerül a horogkereszt minden német vasuti kocsira.** Elsőnek a vezérkancellár vonatára helyezték fel a harmadik birodalom fenségjelvényét s most sorra szerelik a többi vonatokra.

IRÓGÉP eladás-csere **HURAY,** Iparkamara T: 17-93

— **A Tiszántúli Gazdák új száma, vitéz Czeglédy Béla és Yulow Viktor szerkesztésében nivós tartalommal jelent meg.** A lap vezércikke Lossonczy Istvánnak, Hajdúvármegye és Debrecen új főispánjának egyéniségét és eddigi alkotó munkáját méltatja. A „Közgazdaság" rovatban Péterffy József értékes kommentár kiséretében ismerteti Teleki Mihály gróf földmüvelésügyi államtitkár nyilatkozatát a magyar földművelésügyet érintő kérdésekről. Welebny Vince, Szentannai Sámuel és Westsik Vilmos kitünő szakcikkeket közölnek. Értékes közlemény a lucernakártevők elleni védekezésről szóló írás, valamint Balogh Vilmosnak a gyümölcstermelés védelméről és Hank Olivérnek az altalajöntözésről szóló közleménye. Aktuális munka Marcis Andor írása a ragadós száj és körömfájás elleni védekezésről Yulow Imre és Berényi Dénes cikkei és értékes rovatok egészítik ki a lap gazdag tartalmát.

— **Repülőgép kényszerleszállása.** A Magyar Távirati Iroda jelenti: Junius 21-én délelőtt Mór közelében egy kisérleti repülőgép kényszerleszállást hajtott végre. A gép pilótái sulyosan, utasai könnyebben megsebesültek. A m. kir. légügyi hivatal a baleset okának kideritése céljából a vizsgálatot meg indította.

— **Néhai Pálfy József tanár és festőművész hagyatékának gyüjteményes kiállítása egyre nagyobb érdeklődést von a közönség részéről.** Egyre többen tekintik meg a Vilmos császár körut 48. szám alatti, a Csanak villában elhelyezett szebbnél-szebb képeket, melyekből már sokat meg is vásároltak. Ez az utolsó alkalom, hogy a kitünő debreceni festőművész hagyatékát képező művekből vásároljanak. A kiállítás már csak néhány napig, a hónap végéig lesz nyitva.

— **Felrobbant egy motoresónak a Dunán.** Sulyos szerencsétlenség történt tegnap Budapest mellett a Dunán. Répási Pál autószerelő motoresónakján csónakturára indult. A szentendrei szigeten kikötött, néhány percig időzött a szárazföldön, majd ujra visszament csónakjába, a motor eddig meg nem állapitott okból felrobbant. Lángok csaptak ki a csónakból, csónakázók, motoresónakosok siettek a lángba nálló motoresónakban maradt fiatalember segitségére. Kimentették és lefektették a sziget partjára. Répási Pál eszméletlen volt, igen sulyos égési sebeket szenvedett. Addig a csónak egészen elégett.

Bámulatos hatásu arcszépitő szer a
FÁY-CRÉM
SZAPPAN ÉS PUDER
ÁRA 1 PENGŐ
GRÓSZ NAGY FERENC
GYÓGYSZERÉSZ • KOSSUTH-U. 8

— **Bakonyszombathelyen három család gombamérgezést szenvedett.** — Kettős Jánosné szedte a gombát az erdőben s a gombamérgezéstől hattagú családjának minden tagja megbetegedett. Ágnes nevű négyéves kislánya reggelre meghalt. Ugyancsak erdőben szedett gombától betegedtek meg a Tóth és Weintrager családok is és Weintrager Gyula a kórházban reggelre meghalt.

— **Egyévi börtönre ítélték az áramtolvaj nagykanizsai orvost,** Berger Géza dr-t. A lopott áramot az orvos főleg röntgen kezelésre használta fel s mikor leleplezték, megakarta vesztegetni a detektiveket.

— **Kilenc millió leit sikkasztott a bukaresti városi főkönyvelő.** Bukarestből jelentik: A belügyminisztérium vizsgálatot inditott Bukarest egyik kerületének pénzügyi müveletei ügyében. A vizsgálat megállapitotta, hogy a városi főkönyvelő a város pénzéből 9 millió 468 ezer leit sikkasztott. A könyvelőt, valamint a könyvelési ügyosztály vezetőjét állásától felfüggesztették és bünvádi eljárást inditottak ellenük.

HAJFESTÉS? DAUER? KOZMETIKA? Bizalommal keresse fel Debrecen legrégibb szaküzletét. KOMÁROMINÉ, Bika-bérház, — telefon: 19-56.

x **Poloskát, svábot öl „Szektin"** rovarirtó doboz 1.20. Jósa és Jóna utóda, Somogyi drogéria, Kossuth u. 6. szám.

— **Két német tanár feltalálta a száj- és körömfájás oltószérumát.** Berlinből jelentik: Waldmann és Köbe tanároknak sikerült az állami kutatóintézetben a száj- és körömfájás elleni oltószérumot előállitani. Az oltóanyaggal beoltott állatok oltás után legalább 3 hónapig, esetleg hosszabb ideig is védve vannak a kórtól. A kisérletek, amelyeket 50 ezer szarvasmarhán és néhány ezer bikán kipróbáltak, kitünő eredménnyel végződtek.

— **16 éves gyermek rémtette.** Két napos nyomozás után megoldódott a tiszaszőllősi gyilkosság rejtélye. A Tiszaszőllős határában átvágott nyakkal holtan talált, 11 késszurással megölt Vad László 6 éves gyermek gyilkosa egy 16 éves fiatalkoru gyermek volt, aki a kisfiut kicsalta a határba és ott meggyilkolta. Tettének okáról nem tud számot adni. Eleinte — mondja — gondolkozott rajta, hogy megöljeo-e vagy pedig csak megverje. Aztán elkapta a nyakát s beledőfte a kést, majd összevissza szurkálta.

SZINHÁZ

A jövő hét keddjén a „Tökmag"-gal nyit vitéz Bánky Kamaraszinháza

A debreceni közönség alig akart tavaly megválni vitéz **Bánky Róbert** Magyar Komédia Kamaraszinház előadásaitól. Az elmult esztendei sikerre való emlékezés és a kultuszmi[illegible]ter idei elismerése okozták azt a kitörő lelkesedést, amivel a publikum a társulat titkárait fogadta, ami érthető, mert a társulat valóban magasnivójú művészi előadásokat produkál. A szervezés munkája serényen folyik és az előjelekből ítélve Bánkyék junius 28. napján kezdődő öthetes idei szezonja is a siker jegyében fog lezajlani. Megnyitó előadásul Darió Nicodémi vigjátéka a TÖKMAG kerül szinre. Az elővételi pénztár már hétfőn délelőtt árusitja a jegyeket s beváltja a bérleti szelvényeket is napi jegyekre. (o)

x **Jön a viláhirü magyar spanyol lovasiskola.**

— **Az Államvasutak igazgatósága tegnap tartott ülésén állitotta össze a juliusi kinevezések és előléptetések végleges listáját.** Az idei államvasuti kinevezések igen széleskörüek, hir szerint igazgatóhelyettesi kinevezés is várható. Az előléptetések és kinevezések listája közeli napokban fog megjelenni. Államvasuti körökben elterjedt hirek szerint mozgalom indult meg arra vonatkozólag, hogy a vasutasok szolgálatának korhatárát kivételes esetekben a tisztviselők hatvanadik életévéig terjesszék ki, vagyis az esetben, ha egyes tisztviselők a 36-ik szolgálati évüket betöltötték, őket szolgálatukban visszatarthassák 60-ik évükig. Ebben a kérdésben a minisztertanács fogja a döntő szót kimondani.

— **Rádióállomás épül Tiranában.** Az albán kormány elhatározta, hogy Tiranában rádióállomást épit. Az állomás adóenergiája 3 kilowatt lesz; adásait rövidhullámon végzi. A studiót a városházán rendezik be. Az uj állomást szeptemberben fogják felavatni.

x **Sohasem felejti el, ha megnézi a világhirü spanyol lovasiskolát a Stadionban: VI. 29.—VII. 3.**

— **Megharapta a kutya.** Bogdán Ferencné 28 éves, Erdélyi ucca 44. szám alatti lakost tegnap délután egy kóbor kutya, mely a kerítés alatt bebujt az udvarra. A lábán megharapta. A mentők kötözték be sebét.

— **Összeesett lakásán.** Dévényi Jánosné 45 éves, Széchenyi ucca 33. sz. alatti lakos tegnap délután összeesett lakásán. Értesitették a mentőket s a mentőorvos megállapitotta, hogy szívrohamában esett össze. Első segélyben részesitették és lakásán hagyták további ápolás végett.

— **A MANSz tárgysorsjáték nyereményjegyzékébe hiba csúszott be,** melyet alábbiakban helyreigazitunk: 1 négyzetméternél kisebb torontáli szőnyeget nyert: 3364 helyett 3564. Három méter női ruhaanyagot nyert: 3424 helyett: 3224. Kéztörlőt nyert: 460 helyett: 464.

— **Jelvényt kapnak a román orvosok.** A romániai gyakorló orvosokat a jövőben jelvénnyel látják el, hogy véget vethessenek a kuruzsló rendszernek.

— **Megnyilt a newyorki magyar könyvtár,** melynek ugyan minden könyve angol nyelven van irva, de valamennyi Magyarországgal foglalkozik

x **Pikó gobelinfestő kézimunka szaküzlete, csak Szent Anna ucca 10.** szám alatt. A raktáron levő gobelinképek, kelim és perzsaalapok olcsó elárusitása. Szőnyegjavitás felelősséggel.

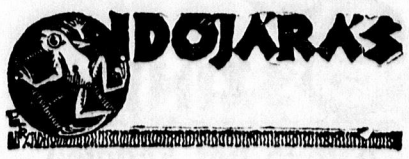

Hazánkban a délutáni és esti órákban az északnyugati nyugati határszélek közelében volt eső és zivatar. A legtöbb csapadékot Sopron jelentette 3 millimétert. A hőmérséklet az északi határszélek közelében csak 26—29 C fokig emelkedett, az ország legnagyobb részében 30—32 fokig.

Jóslás: **Délnyugati, nyugati szél, változó felhőzet, helyenként főleg az északi megyékben záporeső, zivatar. A hőmérséklet alig változik.**

x Országos lovasmérkőzések junius 29-től a Stadionban!

— **Jókai-sorozatot adnak ki a csehek.** Jókai Mór regényei nagy népszerüségnek örvendenek a cseh olvasóközönségnél. Az egyik könyvkiadó cég most sorozatos kiadást rendez Jókai válogatott müveiből. A sorozat első kötete: A lőcsei fehér asszony, most hagyta el a sajtót, „Bila pani levocska" cimmel. Egyébként ugyanennél a könyvkiadónál régebben már tizennégy Jókai-kötet jelent meg.

— **Felhivás az ötszáz elveszett szinházjegy megtalálójához.** A Bánky Kamaraszinház igazgatósága megismétli azt a felhivását, melyben felkéri a becsületes megtalálót, hogy a ránézve anélkül is értéktelen jegyet jutalom ellenében a színház gondnokánál adja le. A jegyek ugyanis számozva vannak s azok gondos ellenőrzés folytán úgy sem értékesíthetők. Egyben a színház felhivja a közönséget, hogy csakis a tegnapi számunkban megnevezett, a jegy eladásával megbizott titkároktól vásároljon szelvényt mert az elveszett jegyek vásárlásából felmerült kár így a közönséget terhelné.

— **Csákány Zoltán sportrepülő rejtélyesen eltünt.** Csákány Zoltán sportrepülő kis egyfedelü gépével kedden délután 2 órakor elindult a csepeli repülőtérről. A gépnek hat órára visszaa kellett volna érkeznie, azonban rejtélyes módon nyomtalanul eltünt. Csákány Zoltán eltünése nagy izgalmat keltett. Dunaföldváron a mezőn dolgozók szokatlanul hosszú ideig egy gépet hallottak keringeni fejük felett amely délnyugati irányban távozott. A sportrepülő eltünéséről rádiogramot adtak le.

x Egyetlen magyar vidéki város Debrecen, ahol bemutatják a világhirü spanyol lovasiskolát.

— **Moscicki lengyel köztársasági elnök feleségével** és néhány hivatalos személy kiséretében elutazott Olaszországba, ahol magánjellegü tartózkodás során hat hetet tölt.

— **Hazarendelték és letartóztatták Szurics párizsi szovjet követet,** aki csak akkor volt hajlandó hazamenni, amikor a GPU főnöke levelet irt neki és abban biztositotta, hogy életét nem fenyegeti veszedelem.

— **„Sárbataposták a magyar rögöket..."** Beverley Nichols, az ismert híres regényiró a Sunday Chronicleban megrendítő cikkben beszéli el egy nyolcvanéves magyar úrhölgy tragédiáját, aki Erdélyben eltemetett férje sírjára vitt néhány rög magyar földet. A román határőrök, akik jól tudták, hogy miről van szó, kegyeletsértő modon sárbataposták a magyar rögöket. Angol viszonyokra alkalmazva azt jelentené ez a tragédia — így folytatja az iró — hogy a háború után Anglia nagyobb és legértékesebb részét ellenség foglalta volna el és a csonka Angliába, például Lancashire megyébe szorult olvasó a legirtózatosabb szenvedések és nyomorgás után, az öreg magyar hölgyhöz hasonló kegyeletes útra indult volna az ellenséges szomszéd államba, Yorkshire megyébe. Ez lenne angol viszonyokra alkalmazva a magyar hölgy szenvedéseinek nagyon enyhe verziója.

Idegtépő hajnali küzdelemben dől el az ökölvivó világbajnokság

A Schmeling—Louis mérkőzés.

Newyorkban tegnap éjjel tíz órakor a mi időszámításunk szerint hajnali három óra után kezdődik a német Schmeling és az amerikai néger Louis mérkőzése, a nehézsúlyú ökölvivó világbajnokságért.

Hatalmas izgalom és mesés összegü fogadások előzték meg ezt a mérkőzést. A vonatok ontották a közönséget s repülőgépeken is rengetegen érkeztek. Külön közlekedési rendőrezredeket állitottak fel, hogy a forgalmat szabályozzák. A fogadási irodák nem győzik a lázas munkát. Az utolsó órákban a néger bajnok 2:4-ről 2:5-re emelkedett. Schmelinget is nagyban fogadják és jellemző, hogy a nagyobb összegü fogadások benne biznak. Idegtépően izgalmas, hatalmas küzdelemre van kilátás. A néger Louis fogadkozik, hogy már a második menetben kiüti Schmelinget. A 32 éves német ökölvivó pedig most van pályájának zenitjén. Millió dolláron felül van az elővétel. Existenciák mennek tönkre a fogadásokon. Berlin pedig egész éjjel virraszt és rádió mellett hallgatja a küzdelmet. A zárórát meghosszabbitották emiatt a kávéházakban, éttermekben. Schmeling felesége Anny Ondre nem kisérte férjét Newyorkba és rádión sem hallgatja a mérkőzést, mert az izgalomtól nem tudna egy menetnél többet meghallgatni. Még sohasem látta emiatt férjét bokszolni, de rendületlenül bizik győzelmében.

Newyork, június 22. A Schmeling—Louis nehézsúlyú ökölvilágbajnoki mérkőzés előtti napon egész Newyork ban rendkivüli a hőség. A mérkőzés színhelyét kibővitették. A hatalmas tribünökön kilencvenezer ember számára van hely s azok szerdán este már zsúfolásig megteltek. A bevétel előreláthatólag 1.4 millió dollárt tesz ki. A fogadások 8:5 arányban Louis győzelme mellett szólnak. A nagyfontosságú mérkőzés európai időszámitás szerint csütörtökön hajnalban 3—4 óra között kezdődik.

Borzalmas autókatasztrófa Bukarestben

Egy sportember és két szinésznő halálát lelte.

Bukarest, jun. 22. Bukarest villanegyedében szerdán reggel borzalmas gépkocsiszerencsétlenség történt. Mihailescu ismert sportember egy barátja és két szinésznő társaságában egy átmulatott éjszaka után hazafelé tartott. **100 km-es sebességgel a kocsi a fának rohant és teljesen összetört. A kocsi alól holtan huzták ki Mihailescut és a két szinésznőt. A másik barátját haldokolva szállitották kórházba.**

Villamos és teherautó karambolja Pesterzsébeten

Nyolc sulyos és 20 könnyü sérülés.

Budapest, június 22. Szerdán este Pesterzsébeten a Vörösmarty utca és Nagy Sándor utca kereszteződésénél egy hatalmas teherautó belerohant az arra haladó helyi érdekü villamosba. A villamos első kocsija kisiklott és oldalára dőlt. A teherautó az összeütközés következtében a gyalogjáróra futott s nekivágódott a ház falának, majd szintén felborult. A mentők három kocsival vonultak ki. *Nyolc súlyos sebesültet, köztük a villamos és teherautó vezetőjét a Szent István kórházba vitték, mintegy 20 könnyű sebesültet pedig a helyszinen kötöztek be.* A felborult villamost tüzoltók emelték fel. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

A Kuria is két hónapi fogházra itélte Málnási Ödönt történelmi munkájáért

Finkey főügyész: A nemzet rendjének felforgatása minden oldalról tilos.

Budapest, június 22. A büntetőtörvényszék vitéz Málnási Ödönt »A magyar nemzet őszinte története« cimü munkája miatt nemzetrágalmazás vétsége cimén *kéthónapi fogházra és 500 pengő pénzbüntetésre ítélte.* A tábla ezt az ítéletet jóváhagyta azzal a változtatással, hogy pénzbüntetést nem szabott ki.

A bejelentett semmisségi panaszok folytán tegnap foglalkozott az üggyel a Kúria. Az iratok ismertetése után *Finkey Ferenc* koronaügyész szólalt fel és többek között ezeket mondotta:

— Szekfü Gyula kiváló történetiró egyik nagyszerü munkájának szellemes megállapitására kell hivatkoznom. Ez arról szól, hogy vannak álarcos könyvek is, amelyeknek cime nem fedi a tartalmat. Ilyen könyvnek kell tartanom Málnási Ödön munkáját is. Mi jogászok arra a megállapitásra jutottunk e könyv áttanulmányozása után, hogy ez nem igazi történeti tanulmány, hanem a való tények elferdítése. Nem tartalmazza Magyarország őszinte történetét. A nemzet rendjének felforgatása minden oldalról tilos. Az eredmény szempontjából egészen mindegy, hogy valakinek a házát jobb- vagy baloldalról gyujtották-e fel.

A koronaügyész után a védő beszélt, azt hangsúlyozta, hogy Málnási Ödön munkájában nem követett el nemzetrágalmazást.

A Kúria a bejelentett semmisségi panaszokat elutasította és ezzel *a tábla által kiszabott kéthónapi fogházbüntetést jogerőre emelte.*

x Szeplő, májfolt ellen Rózsa arckenőcs, doboz 1.20. Jósa és Jónа utóda, Somogyi drogéria, Kossuth u. 6. szám.

Codreanut sóhányába szállitották

Bukarest, jun. 22. **Codreanut, a Vasgárda vezérét az ellene hozott itélet törvényerőre emelkedése után most a jilavai katonai fogházból egy sóbányába vitték, ahol a legnehezebb kényszermunkát kell végeznie.**

Olasz tiltakozás egy prágai lap cikke ellen

Róma, junius 22. A prágai olasz katonai attasé **a legerélyesebben tiltakozott a Montagsblatt egyik cikke ellen,** amely meghamisitott történelmi adatokat s a piavei és vittorio—venetoi csatákkal kapcsolatban sértő megállapitásokat tett az olasz hadsereg értékéről és becsületességéről. A Montagsblatt cikkében azt állitja, hogy a két csatát az olaszok segitségére sietö angol-francia erőkkel nyerték meg. Jellemző erre az országra, — irja az olasz sajtó, — hogy nemcsak fél Szibéria mozdonyait szedte fel, de hazáját is legalább 5 néptől lopta össze. A Tevere nem is reméli, hogy a Montagsblatt elismeri, hogy hazugságokat és sértéseket irt le, mert a csehek országukat 5 nép kárára, hazugságra alapitva épitették fel és 20 éven át hazugsággal biztositották létüket.

Magyarnak lenni annyit tesz...

A Felvidéki Magyar Kultúregyesület közgyülése

Komárom, június 22. A keletszlovenszkói magyar kultúregyesület tegnap tartotta közgyűlését a komáromi Jókai Egyesület kultúrházának disztermében. A gyülést *Jankovich Marcell*, a SzMKE országos elnöke nyitotta meg. Mi magyarok — mondotta — csak önmagunk erejével, hitével, önmagunkban bizva, önmagunkban élhetünk tovább. *Minden gondolatunk alapja ez kell hogy legyen: egymással, egymásért, egymásnak; soha egymás ellen. Tanitsuk meg a népet magyarnak lenni. Magyarnak lenni annyit tesz, mint dolgozni, kitartani, összetartani.* A nagy tetszéssel fogadott beszéd után *Szombathy Viktor* főtitkár évi jelentését terjesztette elő. Bejelentette, hogy az egyesület most ünnepli tizéves fennállásának jubileumát. Ez idő alatt 188 szervezet létesült. Rendes tagjainak száma 11 ezer, de ez a szám emelkedőben van.

Elitéltek egy erdélyi vendéglőst, mert március 15-iki ünnepélyt hallgatott rádión

Kolozsvár, június 22. A kolozsvári katonai törvényszék tegnap tárgyalta Káli Imre szovátai vendéglős és hat társának bűnügyét, akik ellen azért indult eljárás, mert a csendőrőrmester feljelentette őket, hogy Káli vendéglőjében március 15-én a budapesti rádió közvetitését hallgatták a márciusi ünnepségekről. A törvényszék Kálit 20 ezer lei pénzbüntetésre ítélte, mert bebizonyitottnak vélte látni, hogy a vendéglős szándékosan kapcsolta be rádióját a vendéglő konyhájába és annak ajtaját ugyancsak szándékosan hagyta nyitva, hogy a vendéglőben tartózkodók is hallják a rádiót.

x Izgalmak! Lendület! Vonalak! A legszebb lovakon a legjobb urlovasok indulnak a Stadionban. Junius 29-től.

Sok ajánlat érkezett be a városi szegényház átalakitási munkáira

Tegnap délelőtt a városházán felbontották azokat az ajánlatokat, melyeket a városi szekényház átalakítási munkáinak végzésére a debreceni iparosok beküldtek. Az ajánlatokat Zádor Gyula műszaki tanácsos elnöklésével Nagy Jenő számvevő, Bojtor Ernő, dr. Kertész Béla tagokból álló bizottság bontotta fel, jelen volt dr. Kupinszky Sándor tanácsnok is.

Az egyes munkanemek szerint a következő ajánlatok érkeztek be:

Föld-, kőműves-, elhelyezőmunkára: Kállai Mihály építőmester 7279.89 P, Bakos István kőművesmester 7956 P, Szilágyi József kőművesmester 6853.64 Kiss István kőművesmester 5004.90 P. Filep István kőművesmester 7229.25 P Sápi István 6410.45 P. Dézsi Ferenc 7273.97 P. Malatinszky Sándor 6950.60 P. Ábel Lajos 5831.80 P. Kiss József 6466.45 P. Dalmadi János 6312.50 P. Bartha István 4998.40 P. Nagy Sándor 7557.20 P. Hevesi István 6355.50 P. Szendrei Sándor és fia 6341.85 P.

Bádogosmunkára: Weszely Antal és fia 393 P. Egyed Sámuel 387.70 P. Hajtó Béla 385 P. Auspitz Samu 358.20 P. Szatmári Ferenc 343.60 P. Szücs András 363.40 P.

Acsmunkára: Kállai Mihály 3907 P. Szalontai István 3385.30 P. Tóth Miklós 3344.60 P. Fekete Lajos 3394.50 P. Juhász József 3342 P. Szabó József 3253 P. Tóth Gyula 4066 P. Domokos Lajos 4007.59 P. Szendrei Sándor és fia 2911 P. Végh Sándor 3704 P. Simon István 2967.20 P. Mezei Béla 3387 P. Nagy János 3700 P.

Tetőfedőmunkára: Kállai Mihály 952 P. Bakos István 872 P. Sápi István 784 P. Kerékgyártó Imre 892 P.

Vízvezetékszerelési munkára: Hevele Ferenc 1102.80 P. Szabó László 1194.62 P. Gyenes Antal 854.26 P. — Nagy Sándor 998.92 P. Pásztor Károly 1149.36 P. Oláh János 1030.40 P. Jakab József 996 P.

Asztalos munkára: Ábel László 872 P. Szilágyi Sándor 848 P. Szekeres Dániel 866 P. Kovács Ferenc 826 P. Dr Balla Gerő 888 P. Imreh Lajos 836 P. Bálint Lajos 940 P. Szabó Imre és Szolnoki Győző 754 P. Demeter István 1034.90 P. Fuchs János 816.44 P. Szalai József 624 P.

Villanyszerelési munkára: Bíró és Borka 191.27 P. Földes Sándor 141.41 P. Horváth József 204.20, ifj. Fülöp Lajos 198.96 P.

Kályhákra: Tóth Gyula 505.32 P.

Mázoló munkára: Vitéz Nagy Lajos 158 P. Szedlár Vilmos 156 P. Tóth I. 232 P. Várady Sándor 136.18 P.

Lakatos munkára: Gál András 482 P. Nagy Sándor 394 P. Szabó Imre és Szolnoki Győző 550 P.

Burkoló munkára: Filep István 2,429 P. Lukács Miklós 2,142 P. Malatinszky Sándor 1.442 P. Ábel Lajos 2,324 P. Kiss József 1.953 P. Hevesi István 2,261 P.

Asztalos, lakatos, mázoló és üveges munkára együttesen: Szalai József 1456 P. Kálmán József 1498 P. Gyulai Lajos 1512.40 P.

Vászonredőnyre: dr Balla Gerő 144 pengő.

A beérkezett árajánlatokat a számvevőség átszámítja és az összehasonlítás után döntenek a munkák odaítélése tekintetében.

Megszállott területi hirek

Kolozsváron az Unitárius egyház négyemeletes áruházat épít, hogy így próbáljon anyagi alapot teremteni kultúrális intézményeinek.

A romániai lapok csaknem minden nap foglalkoznak a királlyal és a trónörökössel. Cikkek, fényképek igyekeznek népszerűsíteni az uralkodót és a fiatal herceget, mely cikkeket nyilvánvalóan központilag sugalmazzák.

Kolozsváron egyszerre hét leánykereskedő ellen adtak ki letartóztatást végzést, akik néhány hónap alatt száz vidéki, főleg székelyföldi magyar leányok szerencsétlen sorsáért fogják elvenni büntetésüket.

A Currentul című román lap, valamint a Timpul lap is bejelenti, hogy a romániai kisebbség kérdésének megoldására törvényt fognak alkotni, még az őszig tárgyalás alá veszik ezeket a fontos ügyeket...

Sabin Mihláy, a temesvári mezőgazdasági kamara volt elnökét letartóztatták, mert megállapították, hogy félmillió leiel károsította meg az intézményt.

Nagyváradon az utolsó magyar származású rendőrségi tisztviselőket is nyugalomba küldték, de ugyanakkor a rendőrigazgató valamennyit királyi kitüntetésre ajánlotta, mint munkájukat és hivatásukat becsülettel betöltő mintatisztviselőket. De akkor miért kell őket nyugdíjba küldeni.

A román kormány háromszáz vetőgépet rendelt a cseheknél, mely gépeket a falusi lakosság között fogják kiosztani.

A nagyváradi baptista egyház élére ideiglenesen a román kormány Fürfa Mihályt és nyolc hitsorsosát állította, míg vezető lelkészt nem választanak.

Aradon a tábla elvi jelentőségű ítéletet hozott, mely szerint a névelemzés alapján románnak minősített gyermekeknek csak román nyelvű iskolába szabad járni.

A „Románia" című lap azt a hallatlan és minősíthetetlen bombát próbálta a világ közvéleményébe dobni, hogy Románia területén a magyar kisebbség kiváltságos helyzetben van, de ezzel szemben a magyarországi pár ezer román ma is elnyomás alatt él.

Az egyik Kolozsvár melletti szőlőben nagyszabású hamispénzgyártó telepet fedeztek fel, ahol nagyon sok hamis pénzt foglaltak le.

Bukarest egyik legnagyobb kórházában tűz pusztított és kétszáz fekvő beteget csak a legnagyobb erőfeszítéssel sikerült kimenteni a lángok közül.

A nagyszalontai Gazdakör most ünnepelte fennállásának ötven éves évfordulóját, amikor is Erdély minden részéből üdvözölték a magyar intézményt a magyar ajku lakosok.

x Páratlanul szenzációs lesz az országos lovasmérkőzés a Stadionban.

FILM

VIGSZINHÁZ.

Nagy riadó

A modern bünügyi drámák közül való film, melyet a német alapossággépitett fel és rendezeit meg sok hozzáértéssel. Alapos német munka, mely a modern technika minden vivmányát felhasználja a bünügyi esetek felderitésének filmjében. Arról szól a történet, hogy egy nemzetközi autótolvaj banda szállítja idegen országok területére a lopott autókat, s természetesen szédületesen nagy összegeket vágnak zsebre. Közéjük keveredik egy jóindulatú fiú, aki csak akkor jön ra, hogy hova került, amikor már késő. Ekkor elhatározza, hogy rendőrkézre juttatja a bandát, hogy ezzel is igazolja becsületes voltát s hosszú hajszán keresztül sikerül is a banda fejét elpusztítani, amikor aztán kiderül a becsületes fiú ártatlansága. És természetes, hogy heppi-end is van a filmben s azok, akik szeretik egymást, egy máséi lesznek.

Ez a mese, benne van a német bünügyi nyomozás minden érdekes és fordulatos fogása. Jó, izgalmas film.

A kisérő filmből friss a kultúrfilm.

Anyakönyvi hirek

Születések: Borbarát Sándor máv. állomás előljáró Kunmadaras fiu Miklós. Elek Mihály csizmadiamester Zrinyi u. 49. fiu Mihály. Fekete Lajos lelkész Vigkedvü M. u. 2. leány Klára. Kádár Sándor asztalos s. Nyugati u. 31. fiu Sándor.

Házasságok: Szeremley József m. kir. honvéd főhadnagy Kőszeg—Tóth Anna Paula Nagykároly. Juhász János motorszerelő s.—Pataki Zsuzsánna Pósa u. 40. Kovács Károly fm.—Kapusi Zsuzsánna Tegez u. 9. Marosi József fodrász m. Csapókert u. 3.—Bónis Erzsébet Som u. 18.

Halálozások: Öz Gézáné ref. 30 éves Magyar u. 8. Özv. Nagy Istvánné ref. 79 éves, Szegényházsor 14. Karmazsin Róza r. kat. 5 hónapos Bellegelő 27. Hajnal Ibolya ref. 14 napos Fancsika 17. sz.

Gyász rovat

Özv. Nagy Istvánné Hadházi Mária életének 79-ik évében elhunyt. Temetése ma délután félnégy órakor lesz a Köztemető díszravatalozó termébol. Elhunytát gyermekein, unokáin kivül igen nagyszámú rokonság gyászolja. Lakás: Szegényházsor ucca 14. Temetését Bartha vállalata végzi.

Köszönetnyilvánitás. Istenben boldogult feleségem elhunytával kifejezett meleg részvétért, ravatalára küldött koszoruk és virágokért, rokonaimnak, barátaimnak és mindenkinek, akik nagy bánatomban velem együtt éreztek, hálás köszönetet mondok. **Horváth György,** Miklós ucca 20.

Uj temetkezési intézet

Cégtulajdonos

PUSZTAI JÓZSEF

Kálvin-tér 5.
Telefon 33-90

Megbizható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Exhumál, szállít, temet.

SPORT

Sporthiradó

A DEBRECZEN sporthirszolgálata jelenti:

A vasárnapi DVSC—Rákoskeresztúri TE mérkőzés áll most az érdeklődés előterében. A DVSC nagyban készül a mérkőzésre az ismeretlen, sötét ellenfél ellen, melyről jó hírek keringenek veszélyes, kemény, jótudású együttes. A DVSC valószínüleg utóbbi csapatával áll ki. Mild, Antal, Kézi, Bogdán, Nyizsnyik, Papp. Bihari II. Szabó, Bihari I., Bihari III., Nagy. Az előmérkőzés is érdekes, a DVSC ifjúsági bajnokcsapata a MAFC ifjúsági csapatával küzd. Zene is lesz a mérkőzésen, a rendezőség mindent elkövet, hogy a nagy mérkőzés megfelelő környezetben simán bonyolódjon le.

Autót és 10 ezerpengős életbiztositást kapnak fejenkint az olasz játékosok a világbajnokság megnyeréséért. Jó üzletet csináltak az olasz játékosok a 4 : 2-es győzelmükkel.

Lemondja a vasárnapi mérkőzést a Karcagi MOVE az NyVSC-nek. A mérkőzésnek semmi jelentősége sincs már sem a K MOVE, sem az NyVSC nem kerülhet el mostani helyéről, sem feljebb, sem lejjebb nem mehetnek, így tényleg kár a költségért.

HAZAÉRKEZETT A BOCSKAI.

A Bocskai háromhetes svédországi túrájáról, — miközben lengyel és nemetföldön is játszott, szerdán este hazaérkezett Debrecenbe. Horváth Endre edző vezetésével érkezett meg a gárda. Belcsik, Nádas, Takács Pesten maradt, Kertes Békéscsabára utazott, a többiek befutottak Debrecenbe.

Utolsó mérkőzését a németországi Reichenbach-ban játszotta a Bocskai, ahol a fáradt és sérültekkel teli csapat 4 : 2 (3 : 0) arányban kapott ki a meglepően jól játszó német csapattól 3 : 0-ra vezettek már a németek, mikor Pásztói gólt fejelt, Hajdú pedig egy messziről lőtt bombájával szerzett gólt. 3 : 2 állásnál nagy Bocskai fölény, három kapufa, de egyenliteni nem sikerült, sőt egy lefutás után a **németek érnek el újabb gólt.**

A túra anyagilag türhetően sikerült, sportbelileg pedig teljesen megfelelt. Sérült a túra után Nádas, Pásztói és Bikfalvi sem harcképes. Egy pár játékos, igy Hajdú, Takács javuló formát mutat. A csapat most nyári pihenőre tér s egyhónapi szabadság után kezdi meg készülődését az új bajnoki idényre.

Vörös, a DVSE kitünő kapusa állitólag már megegyezett elvben a Bocskaival és ősztől kezdve a Bocskai játékosa lesz, mig Kertest valószínüleg értékesiti a Bocskai. Vörös után a DVSC is erősen érdeklődik s vele szeretné védelmét megerősíteni az NBB mérkőzésekre.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE.

A búza 20—30 fillérrel olcsóbb.

A készárúpiacon a búza ára 20—30 fillérrel visszaesett, a rozs 10 fillérrel olcsóbb, a tengeri 5 fillérrel, a zab 10 fillérrel esett. A többi terményárak nem változtak.

Búza tiszavidéki, felsőtiszai, fejérmegyei, dunántúli, duna-tiszaközi 77 kg 23.30—23.60, 78 kg 23.60—23.90, 79 kg 23.85—24.10 80 kg 24.00—24.20 rozs pestvidéki 16.90—17.10, rozs más 17.30—17.50, takarmányárpa elsőrendü 16.80—17.00, zab elsőrendü 17.00—17.10, középminőségü 16.90—17.00, tengeri 17.10—17.25, korpa 15.75—16.00, 8-as liszt 19.50—20.00 P

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnap megtartott ferencvárosi sertésvásárra összes felhajtás 3184 db volt. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 203 darab volt. Az irányzat lanyhuló. Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kilón felül 94—95 fillér, szedett sertés I. 90—93, silány 78—85 fillér, angol sonkasertés II. 82—94 fillér, exportzsír márkázott 160—162 fillér kilónként.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza mázsája 24.50 P. Tengeri 16.40 lucerna 5.80—7.50 P. Széna 6.30—6.50 pengő mázsánként.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betüből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betüvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekben is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jeligés hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbit.

Fiu-trikók
nagyon olcsón
a **Fischer** boltban
Teleki u. 73.

Fűszerkereskedők, kocsmárosok és cukrászok figyelmébe! A tisztifőorvosi rendelkezésekkel kapcsolatosan kifüggesztendő táblák kaphatók kiadóhivatalunk pénztáránál, darabonként 12 fillérért. vv

Levelezés

Csinos
pesti lány keres helybeli úrifiút szórakozopartnerként, ki a város nevezetességeivel megismertetné. Leveleket „Pesti lány" jeligére kér. 1270

Házasság

Házasságot kötne
középiskolát végzett, s józanéletű, intelligens keresztyén fűszerkereskedő, jómenetelű csemege és fűszerüzlettel, 20—35 éves hölgygyet, párezer pengő hozománnyal. „Komoly" jeligére a kiadóba. 1287

Alkalmazást nyer férfi

Intelligens
ügyes fiúk 14—16 évesek, könnyen terjeszthető cikkel naponta 2 pengőt kereshetnek, Kigyó ucca 45. sz., középső lakás. 1284

Házmester,
fizetéssel és lakással, azonnal felvétetik, — Szappanos ucca 11. sz. 1280

Kifutófiút
lehetőleg kerékpárral, állandó alkalmazásra felvesz Kántor Ernő és Társa. 1278

Házmesternek
gyermektelen házaspár felvétetik, Széchenyi u. 83. szám. 1293

Alkalmazást nyer nő

Varrónő
felvétetik, vásári munkára, Csillag ucca 13. 1275

Fehérnemű
varróleányt azonnalra felveszek, Vendég ucca 9. szám. Sauber Etel. 1291

Fiatal
lányok és fiúk italárusításra a Stadionba vasárnapra felvétetnek. Jelentkezés egész nap a Vigadóban.

Hölgyfodrásznő
felvétetik. Házasság lehetséges. Cim a kiadóban. 1272

Háztartási alkalmazott

Bejáró
szakácsnőt felveszek, Pannonia szálló. 1277

Egy rendes
bejárónőt felveszek, Boskovicsné, Cegléd u. 1. szám. 1282

Bejárónőt,
kis szépen mos és vasal is, felvesz dr Fornet Béláné, klinikai telep. 1271

Ajánlat

Férfi ingvarrás
60 fillér, paplanlepedő 80 fillér. Szép munka, jó szabás. Kút ucca 62. szám alatt. 298 7. 4

Ciánoztasson
bizalommal a „Csala' ciánozó vállalattal, Rákóczi ucca 9. sz., telefon: 14-27. sz. 561 6. 30

„Király-balzsam"
köszvény ellen 1.30 fillér. Grósz Nagy Ferenc gyógyszertárában (szinház mellett). 199 5. 28

30-as gummifűző
P 2·56
Benyáts-nál

Poloskairtást
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss, Kigyó u. 5. szám. 365 VI. 5.—VII. 5.

Tejnapolaj,
mint a fehérruha, hővisszaverő, tehát csodásan hüsitő, de éppen ezért napfénynyelő, tehát egyenletesen barnitó. — Földesnél, Vigmozi-bejárat. 1006 vv

Legszebb
újdonságok gyári maradékokban csoda olcsón kaphatók, dr Révésznénél, Piac u. 42. Pannónia udvarban. 60+

FÜSZERKERESKEDŐK, KOCSMÁROSOK ÉS CUKRÁSZOK figyelmébe!
A tisztifőorvosi rendelkezésekkel kapcsolatosan kifüggesztendő táblák kaphatók kiadóhivatalunk pénztáránál darabonként 12 fillérért. vv

Cipők
készitését szakszerű javitását vállalam, Nemethy Sándor, Szent Anna ucca 2. 169 +

Elelmiszer ital

Megnyilt
a Pannonia szálló étkezdéje. Kitünő házikoszt. Pensió rendszer. Reggeli, ebéd, vacsora. Abonenseket elfogadok 549 8. 8.

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária penzióban **szobák napokra s hónapszámra,** Ferenc József út 59 szám, telefon: 23-39. 949 vv

Hangszer

Zongora
modern, elköltözés miatt olcsó áron eladó, megbizva Tonté. Hangolásokat, javitást, jó munkát megbizható olcsón vállal. Pianinó bér beadó. Ferenc József út 44. szám. 1285

Tüzelő anyagok

Akáctuskó
kéléves, száraz, ölenként 24 pengőért kapható a bagaméri káptalani erdőben, Szent Annapuszta állomás mellett. Megrendelhető Békési és Lőw cégnél, telefon: 19-45. 1826 6. 28

Autó, motor kerékpár

Motorkerékpár
AJS kéthengeres, oldalkocsival, részletre is eladó. Esetleg ingatlannal, ráfizetéssel cserélek. Piac ucca 38. sz. műterem. 1167 6. 30

Motorkerékpár
750 köbcentis, AJS oldalkocsival, világitással teljesen komplett felszereléssel, javitva, alklami áron, esetleg kedvező fizetési feltételekkel sürgősen eladó. — Hungária, Hunyadi u. 11. szám. 1276

Kiadó lakás egyszobás

Szoba, konyha,
fáskamara elsejére kiadó. Kut u. 56. (A)

Egyszobás,
uccai modern teljesen új garson lakás, disztingvált komoly úrnak, vagy úrnőnek, augusztus elsejére kiadó. Maróthy György ucca 21. Megtekinthető kizárólag délután 2—3 között 1229

Udvari
kétszobás, komfortos új lakás, augusztus hó elsejére kiadó. Fűthető fürdőkád eladó. Vasváry ucca 11. 1281

Kétszobás
uccai lakás, ebédkosztért kiadó, víz, gáz villany, Poroszlay út 71 1268

Kiadó lakás háromszobás

Háromszobás,
modern uccai lakás, augusztus elsejére kiadó. Maróthy György u 21. szám. Közel a piachoz. Megtekinthető kizárólag délután 2—3 óra között. 1230

Kiadó lakás nagyobb

Kiadó
az Iparkamara székházában hatszobás, komfortos lakás, november hó elsejére, központi fütés és állandó melegvizszolgáltatással. 1012

Butorozott szoba

Uccai
két bútorozott szoba, különbejárattal, fürdőszoba használattal, júl. elsejére kiadó. Széchenyi ucca 12. 957 vv.

Bútorozott
szoba, előszobával, rendelőnek alkalmas kiadó. Piac ucca 65. 1186

Különbejáratú
elegánsan bútorozott uccai szoba, úriembernek kiadó. Montiezredes ucca 15. 1278

Vegyes

Ingyen
elhordható jó föld, kertészetnek, virágágynak alkalmas, Tanító ucca 18. vv.

Grafológusnő,
mult, jelen, jövőről felvilágosit. Tanácsot ad. Széchenyi ucca 43 1255

Elveszett

Elveszett
a szerdán este félhét órakor befutó gyorsvonaton egy női retikul benne pénz, vasúti areképes igazolvány stb. Kérem a becsületes megtalálót, hogy a következő cimre adja le: Kölcsey ucca 24. negyedik ajtó. 1292

Ingóságvétel

Református fiú
gimnázium I. osztályos könyveket vennék. Mezei, Csapó ucca 70. 1269

Ingóság eladás

Róm. kat. főgimn.
hatodik osztályába való könyvek olcsón eladók. Tanító ucca 16. (vv)

Drótsodrony
hatvan méter, 120 széles, ötven fillérjével eladó. Andrássy út 18. 1279

Egy kerekes
szivónyomó szivattyús kút és hozzá egy HP villanymotor szíjal eladó. Kovács Gyula Széchenyi ucca 8. 1274

Alighasznált
női Singer varrógép eladó. Kút ucca 62. 1288

t l--aú,), e cmfcs

Bontásból
kikerült tégla és cserép eladó. Kölcsey ucca 14. 1286

Nagyobbméretű
ablakra keveset használt (4 darab) vászon roletta eladó. Piac u. 8., varroda. 1283

Eladó házhely

Három pengő
a ritka alkalmi ára a Sámsoni kövesúttól egy percnyire levő Apponyi ucca 48. számú házhely négyszögölének. Ára kedvező részletekben is fizethető. 2+

Eladó ház

Miért lenne továbbra is lakó!?
Azonnal beköltözhetik a Sámsoni úti vámháztól 5 percnyire fekvő Csapókert, György ucca 3. számú saját házába. Bérfizetés helyett a ház árát törleszti lakbérlekötéssel. Az ingatlan 300 négyszögöl. Egyrendbeli lakás, két szoba, konyha, kamara, nyárikonyha, s istálló, kút, jégverem, villanyvilágitás. Rendkivül olcsó ára 3000 P. 1+

Mélyfúrás közelében
a Sámsoni úti iskola szomszédságában, Kard ucca 4. számú ház, 306 négyszögöles telek, vadonatúj kerítéssel, két szoba, konyhás remek téglaépület azonnal elfoglalható. Szivattyús kút, villanyvilágitás. — Ára: 4000 pengő. A vételár lakbérlekötéssel is fizethető. 3+

Kertkedvelőknek, egyetemitanároknak
alkalmi vétel, közel a városhoz, egyetemhez, villamos megállóhoz az István malom hátamögött, az Andrássy út 28 szám alatti csodaszép szőlő és kb 5—60e drb. termőfából álló [illegible] gyümölcsös, kétszobás lakással, melléképülettel, jóvizű kúttal óriási nagy homokbányával, nagyon olcsó árért, egészben, vagy részben azonnal eladó. Értekezni lehet Halász vendéglőben (Margitfürdő mellett). 203 7. 2

Valóságos kúriát
szerez könnyűszerrel a Hétvezér uccában. A 47. számú ház hosszú tornácával, több rendbeli lakásával, kamrákkal, istállóval, két szivattyús kútjával, nagyon szép konyhakertjével sok kényelmet biztosit. Telke 700 öl. Utolsó ára 7800 pengő, lakbérlekötéssel részletekben is fizethető, minden nehézség nélkül. 4+

Homokkert szivében
Oláh Károly ucca 38. számú ház új gazdáját várja, azonnal beköltözhető, kétszobás, villanyvilágitással felszerelt lakással. Az ingatlan jól jövedelmez, mert négy rendbeli lakás van rajta. Külön kerített gyümölcsöskert. Kút az udvarban. Ára: 6800 P. Lakbérlekötéssel kényelmesen törleszthető. 6+

Eladó föld

Homokbánya,
a Rigó utca elején, kövesúthoz közel kedvező áron eladó. A telek kibányászás után ingyenben marad a vevőnek. Közelebbi felvilágositás 28-83. telefonon. 11+

Eladó állafok

Három darab,
héthónapos soványsertés eladó, Könyök ucca 8. szám. 1289

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF
Tiszántuli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása